

AŞINA YÜZLER
Mithat Körler

YÜZEY KİMYASI
ANALİZİNİN
ETKİLİ TEKNİĞİ XPS

GÖKYÜZÜ METAL KUŞLAR
BOEING ŞİRKETİNİN
KURUCUSU VE KURULUŞ
HİKAYESİ

İKİNCİ BAHAR
ABDÜLKADİR
HIZAL

SANAYİ SONSUZ SINIR
HAZİR ELBİSECI
ABDURRAHMAN SARAR'DAN
KNOW-HOW LİSANS
ANLAŞMALARINA
DÜNYA MARKASI SARAR

İÇİNDEKİLER

◆ Üniversitemizde “Prof. Dr. Mustafa Şenyel
Mikro İnsansız Hava Aracı Ve Drone Tasarım
Atölyesi ve İmalat Atölyesi” Açıldı

◆ Aşina Yüzler - Mithat Körler

◆ Yüzey Kimyası Analizinin Etkili Tekniği XPS

◆ Spor Zamanı - Beyzbol

◆ Gökyüzünün Metal Kuşları -
Boeing Şirketinin Kurucusu ve
Kuruluş Hikayesi

◆ İkinci Bahar - Abdülkadir Hızal

◆ Whatsapp’ı Silmek ya da Silmemek!

◆ Sanayi Sonsuz Sınır -
Hazır Elbiseci Abdurrahman Sarar’dan
Know- How Lisans Anlaşmalarına
Dünya Markası Sarar

◆ Siz Çekin, Yazın Biz Yayımlayalım

◆ 5 Kitap 5 Dünya

◆ Tarihten Bilimsel Notlar

◆ Eski Şehir

◆ Basında Biz

İmtiyaz Sahibi
Prof. Dr. Tuncay Döğeroğlu

Yayın Yönetmeni
Prof. Dr. Abidin Kılıç

Editör
Dr. Öğr. Üyesi Başak Kalkan

Yayın Kurulu
Prof. Dr. Ertuğrul Algan
Doç. Dr. Burçin Yersel
Dr. Öğr. Üyesi H. Selçuk Kıray
Dr. Öğr. Üyesi Asuman Kaya
Dr. Öğr. Üyesi Başak Kalkan
Öğr. Gör. Dr. Arzu Çelen Özer
Öğr. Gör. Alper Bayrakdar

Röportajlar
İhsan Tarık Çelik
Mine Fakılı

Fotoğraf
İhsan Tarık Çelik

Görsel Yönetmen
Dr. Öğr. Üyesi H. Selçuk Kıray
Öğr. Gör. Alper Bayrakdar
Öğr. Gör. Uğurcan Çorbacı

Tasarım
Öğr. Gör. Alper Bayrakdar
Öğr. Gör. Uğurcan Çorbacı

Adres: Kurumsal İletişim Birimi
Eskişehir Teknik Üniversitesi
İki Eylül Kampüsü
26555 Tepebaşı / ESKİŞEHİR
Santral: +90 222 321 35 50

www.eskisehir.edu.tr
<https://eskisehir.edu.tr/universitemiz/estu-aktif>

ISSN: 2718-0018

BİZDEN

ESTÜ AKTİF 24. sayısı ile karşınızda.

Artık birinci yılını tamamlıyor ESTÜ AKTİF. Başladığı günden bu yana çok yol aldı gelişti. 23. sayıda tasarımında da değişiklikler oldu. Sanırsınız artık okuması daha kolay. Keyifle okuyacağınızı düşünerek üniversitemizden ve şehrimizden her rengi yansıtmaya çalıştık.

Ocak ayı başında emekliliği nedeniyle üniversitemizden ayrılan Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Mustafa Şenyel'in adı verilen iki atölyenin açılış haberi ile başlıyor bu sayı. Umarız öğrencilerimizin ve araştırmacıların faydalanacağı çalışma mekanları olur.

Şehrimizin sembol isimlerinden sevilen müzik insanı Mithat Körler Estü Aktif'e konuk oldu. Eskişehir'in Mithat Abi'sine teşekkür ediyoruz.

Üniversitemizde çağın son teknolojisi ile donatılmış birçok laboratuvar var. Bunlardan birisi de Fen Fakültesi'ndeki XPS laboratuvarı. Sizlerle Özer Hoca'nın kaleminden buluşturuyoruz.

Yeni bir yazı dizisi daha başlıyor ESTÜ AKTİF'de. Az bildiğimiz spor branşlarını işin uzmanlarından öğreneceğiz. Beyzbol ile başladık. İyi dersler.

Bir yeni yazı dizisi daha "Gökyüzünün Metal Kuşları". Keyifle okuyacağınızı düşünüyoruz. Öğr. Gör. Hasan Lik hazırlıyor bu seriyi. Teşekkür ediyoruz kendisine.

Sanıyoruz ki kampüste öğrencisi olmayan öğretim elemanı yoktur Abdülkadir Hoca'nın. Yılların Hocasına sayfalarımızı açtık.

Son günlerde herkesin konuştuğu konuda Öğr. Gör. Dr. Okan Aksu bize aydınlatıcı bir yazı gönderdi; Whatsapp'a veda mı etmeliyiz?

Sanayi Sonsuz Sınır'da bu sayıda Eskişehir'in güçlü markası Sarar var. Şehrimizin sanayi tarihinde önemli bir kuruluş.

Öğrencilerimizden gelen fotoğraf ve yazılara yer vermeyi sürdürüyoruz. Sürdüreceğiz de.

Kitap dünyasında buluşmalara devam. Umarım size kitap seçimi konusunda rehberlik edebiliyoruzdur.

Tarihten Bilimsel Notlar ve Eskişehir dizi yazıları da devam ediyor.

Basında Biz köşemizde ise bizden söz eden bazı haberlere yer verdik.

Artık kar zamanı. Büyükler susuzluğa çare olsun diye, evlerinde pandemi nedeniyle hapis olan çocuklar ise kardan adam yapmak için yolunu gözlüyor beyaz günlerin.

Herkese sağlıklı günler.

ÜNİVERSİTEMİZDE “PROF. DR. MUSTAFA ŞENYEL MİKRO İNSANSIZ HAVA ARACI VE DRONE TASARIM ATÖLYESİ VE İMALAT ATÖLYESİ” AÇILDI

İhsan Tarık Çelik

Üniversitemiz Sivil Havacılık ve Uygulama Merkezi bünyesinde yer alan Prof. Dr. Mustafa Şenyel Mikro İnsansız Hava Aracı ve Drone Tasarım Atölyesi ve aynı isimle İmalat Atölyesi'nin açılışı 29 Aralık 2020 Salı günü gerçekleştirildi. Açılışa Rektör Prof. Dr. Tuncay Doğeroğlu, Prof. Dr. Mustafa Şenyel, Rektör Danışmanı Prof. Dr. Abidin Kılıç, Genel Sekreter Men-deres Ünal, Genel Sekreter Yardımcısı Hasan Akın, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Alper Çabuk, Porsuk Meslek Yüksekokulu Müdürü Prof. Dr. Hüseyin Koca, Sivil Havacılık ve Uygulama Merkezi Müdürü Prof. Dr. Hikmet Karakoç ve Merkez çalışan-ları katıldı.

Üniversitemiz Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Mustafa Şenyel'in adının verildiği imalat atölyesi ve tasarım atölyesinin açılış töreninde konuşan Rektör Prof. Dr. Doğeroğlu, Sivil Havacılık ve Uygulama Merkezi Müdürü Prof. Dr. Karakoç ve ekibini yürütmekte ol-duk-ları çalışmalar ve açılışı gerçekleştirilen Prof. Dr.

Mustafa Şenyel Mikro İnsansız Hava Aracı ve Drone Tasarım Atölyesi ve İmalat Atölyesi nedeniyle tebrik etti. Rektör Döğeroğlu, “Sivil havacılık ve insansız hava aracı teknolojileri kapsamında ürettiğiniz çalışma ve projeler ile Eskişehir Teknik Üniversitesi’ne önemli ve kıymetli katkılar sağladığınız için mutluluk duyuyoruz. Bu çalışmaların yanı sıra Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Mustafa Şenyel’in adını Mikro İnsansız Hava Aracı ve Drone Tasarım Atölyesi ve İmalat Atölyesi’ne vermiş olmanız da çok değerli. Yeniden yapılanma sürecindeki Üniversitemiz için atılan bu adımlar, çok önemli ve kıymetli. Bugün açılışını gerçekleştirdiğimiz Sivil Havacılık ve Uygulama Merkezi bünyesinde yer alan bu iki atölyede lisansüstü boyutta çalışmalar yürütüleceğini umut ediyorum. Yeni atölyelerin kurumumuza ve tüm yükseköğretim sistemine hayırlı olmasını diliyorum” dedi. Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Mustafa Şenyel’in emeklilik nedeniyle yakın bir dönemde görevine veda edeceğini de sözlerine ekleyen Rektör Prof. Dr. Döğeroğlu, üniversitenin yeniden yapılanma sürecinde desteklerini esirgemeyen Prof. Dr. Mustafa Şenyel’e teşekkür etti.

Sivil Havacılık ve Uygulama Merkezi Müdürü Prof. Dr. Karakoç, Sivil Havacılık ve Uygulama Merkezi bünyesinde açılış gerçekleştirilen atölyelerin finansmanın büyük oranda öğrenci proje ve burslardan elde edilen gelirler ile karşılandığını vurguladı. Prof. Dr. Karakoç, “Öğrencilerimiz, yürüttükleri başarılı projeler sayesinde TÜBİTAK bursları ve proje desteklerinden elde ettikleri gelirleri, gelecek nesillere armağan edebilecekleri bir altyapı ile değerlendirmek istediler. Buradaki tüm teknik donanım ve malzemeler, onların bize sağladığı finansman ile alındı. Hem bu açıdan hem de Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Mustafa Şenyel’in adını taşıması açısından

Mikro İnsansız Hava Aracı ve Drone Tasarım Atölyesi ve İmalat Atölyesi ayrı bir anlam ifade ediyor. Bu vesileyle elde ettiğimiz başarıların Prof. Dr. Mustafa Şenyel ile anılacağını ve Üniversitemiz bünyesinde gelecek nesillere aktarılacak kıymetli bir miras olarak varlığını sürdürmeye devam edeceğini düşünüyorum” dedi.

Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Şenyel ise adını taşıyan Prof. Dr. Mustafa Şenyel Mikro İnsansız Hava Aracı ve Drone Tasarım Atölyesi ve İmalat Atölyesi’nin açılışını gerçekleştirmekten mutluluk duyduğunu ifade ederek 44 yıllık meslek yaşamındaki en anlamlı günlerden biri olduğunu belirtti. Prof. Dr. Şenyel, atölyede üretilecek olan başarılı projelerin, Üniversitemizi en iyi şekilde temsil edeceğini ve fedakarlıklarla inşa edilen bu altyapının bundan sonraki nesillere de aktarılacak olmasının mutluluk ve gurur sebebi olduğunu vurguladı. Üniversitemizde iki yıl boyunca yürütmüş olduğu rektör yardımcılığı görevini layıkıyla yerine getirmeye özen gösterdiğini de sözlerine ekleyen Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Şenyel, “Bu kadar uyumlu ve güzel bir çalışma ortamında bulunma şansı elde ettiğim için çok mutluyum. Üniversitemizin yeniden yapılanma sürecinde fiilen yer almış olmak da benim için paha biçilemez bir deneyimdi” dedi.

Açılış töreninin ardından Sivil Havacılık ve Uygulama Merkezi Toplantı Salonu’nda Merkez Müdürü Prof. Dr. Hikmet Karakoç tarafından, merkez faaliyetleri ve gelecek dönem projeleri hakkında bir sunum gerçekleştirildi. Merkez kapsamında gerçekleştirilebilecek ulusal ve uluslararası projeler üzerine istişarelerde bulunulan toplantı, toplu fotoğraf çekimi ile son buldu.

AŞINA YÜZLER

MİTHAT KÖRLER

Röportaj: Mine Fakılı

Bir kent nasıl okunur? Sokaklarının, caddelerinin adlarını bilmek ya da tavşan kanı bir çayın en iyi nerede içileceği bilmek bir kenti okumak için yeterli midir? Bir kenti okumak nerede yaşadığımızın farkına varmak, o kenti anlamak, kente dair kent için çözümler üretmek, bazen de sadece kenti yazmak için okuruz. Ve bu okumaların en güzeli de o kentin insanlarını, o insanların seslerini, o insanların aşına yüzlerini okumaktır. Kent insanları ile kimlik kazanır, ete kemiğe bürünür.

ESTÜ Aktif yenilenen yüzü ile güzel Eskişehir'in sokaklarında yepyeni bir deneyim için hazırlanıyor. Bu kentin suyunu, simidini, Köprübaşı'sını, Adaları'nı adım adım kentin insanları ile yazmak için yeni bir okuma sunuyor. Aşına Yüzler diyerek başlayacağımız yeni yolculukta ilk konuğumuz sadece Eskişehir'in değil, Türkiye'nin şarkıları ile mutlu olduğu, hüznü olduğu, statlarda gönül verdiği takımın renkleri için heyecanlandığı söz yazarı, besteci ve yorumcu Mithat Körler.

Aşk Yalanmış, Gönül Salıncağı, Güneşimi Kaybettim, Uslanmıyorsun ve farklı bir tarzla bizleri şaşırtan Seni Çok Özlüyorum bir çırpıda saydığımız ve unutulmaz Mithat Körler şarkıları. Ama Eskişehir için Mithat Körler sadece unutulmaz şarkılar demek değil. Körler her ne kadar kendisini Eskişehir sevdalısı olarak tanımlasa da Eskişehir ve Eskişehirli de ona sevdalı. Kentin her hangi bir zamanında tramvaydan inerken, köşedeki çay bahçesinde çayını yudumlarken ya da Odunpazarı Taş Fırından ekmek alırken görebileceğiniz kentin Mithat Abisi, Eskişehirspor'un da en tutkulu taraftarlarından birisi. Bu tutku ki uğruna marşlar yazdıran bir tutku. Sözü artık Mithat Körler'e bırakma zamanı geldi. Kentin Mithat Abisi'ni kentin sesinde dinlemek için ESTÜ Aktif'in sayfalarını Aşına Yüzler için çeviriyoruz.

Mithat Körler'i hepimiz çok yakında tanıyoruz ama yine de bir de sizden dinlemek isteriz.

Öncelikle Eskişehir Teknik Üniversitesi ailesini selamlamaktan mutluluk duyduğumu belirtmek isterim. 1955 Eskişehir doğumluyum. İlk ve ortaokulu Eskişehir' de, liseyi Ünye' de okudum. Üniversite eğitimimi ise Marmara Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde tamamladım. Bu yıl sanat hayatımda yaklaşık 40'inci yılım.

Mithat Körler müzikle ne zaman tanıştı?

Ailemde benden başka müzikle uğraşan yoktu. Müziğe lise birinci sınıfta okul arkadaşlarımdan oluşan beş kişilik bir orkestra kurarak başladım. O yıl Milliyet Liselerarası Şarkı Yarışması'na katıldık ve dördüncü olduk. Bu yarışma müziğe ilk adımımı atmama neden oldu. 1977 Yılında profesyonel anlamda müziğe başladığımdan bugüne kadar yapmış olduğum albüm sayısını artık ben de bilemiyorum.

Müzik hayatına başladığınız günden bu tarafa birçok isimle düet de yaptınız. Bizlere müzik hayatınızın en unutulmaz anlarını paylaşabilir misiniz?

Dile kolay 80'lerden bugüne müzik piyasasının içindeyim. 1980'li ve 1990'lı yıllar arasında Arif Susam, Atilla Kaya, Ümit Besen, Ferdi Özbeğen ve Cengiz Kurtoğlu ile beraber çalışmalarımız oldu. Cem Karaca ile çalıştım. Düşünce, kültür açısından etkilendiğim Cem Karaca aynı zamanda şan hocamdı. Müzik adına bana katkısı çok büyük olmuştur. Allah rahmet eylesin.

Unutulmaz anlara gelince, aslında müzikle dolu bir yaşamda her anınız unutulmaz, ama heyecan ve korkunun da olduğu bir anım var ki diğerlerinden farklı. 2007 yılında Ağustos ayında bir Kıbrıs turnesi sonrasında Türkiye'ye dönerken uçağımız kalkıştan 15 dakika sonra hava korsanları tarafından kaçırıldı ve Antalya'ya zorunlu iniş yaptık. 2 saat korku dolu anlar yaşadık. Bu benim için unutulmaz bir andı. Bu arada aslında o gün sabah 06.00 uçağı ile dönecektim ama çok erken diye düşündüğüm için 10.30 uçağına bilet aldım. Korku, heyecan, pişmanlık hepsini birlikte yaşadığım bir andı.

Müzik piyasası denilince akla ilk İstanbul geliyor, neden İstanbul değil, Eskişehir?

Eskişehir benim için bir sevdadır. Burada yaşamaktan mutluyum. Bir Eskişehir çocuğu olarak Eskişehir'i her döneminde her mevsiminde ayrı severim. Benim için Eskişehir'in dünü de güzel, bu günü de başka güzel. Eskişehir'de doğup büyüdüm. Bu nedenle bütün duygularımın bu şehre hapsoldüğünü düşünüyorum. Ekonominin yoğun olduğu bir şehrin mutlaka daha çok artılar getireceği düşünülür. Ama ben doğup büyüdüğüm bu şehri çok sevdiğim için bunu hiç düşünmedim. Ben işin manevi tarafında olduğum ve çok fazla popüler olma isteğim olmadığı için Eskişehir'de kaldım.

Ve kentler, insanlar gibi sizin şarkılarınızın da hikayeleri var mı?

Tabii ki bir çok şarkımın hikayesi var Ama en önemlisi sözleri ve bestesi bana ait olan Eskişehirspor için yapmış olduğum “İşte Taraftar İşte Şampiyon” benim için çok özel bestelerimden bir tanesidir Eskişehirspor’un 2001 yılında 2. ligde şampiyon olduğu gece bütün şehrin coşkusu beni çok duygulandırdı. Aynı gece bir saatte bu marşın sözünü ve bestesini hazırladım.

Bir yorumcunun şarkılarının herkes tarafından dinlenmesi ve bilinmesi tarifsiz bir duygudur muhakkak. “Güneşimi Kaybettim” şarkınız dillerden düşmüyor. Bu duyguyu bizlerle paylaşabilir misiniz?

“Güneşimi Kaybettim”in müzik kariyerimin en önemli şarkılarından biri olduğunu ifade etmek isterim. Şarkımın konserlerimde bütün izleyiciler tarafından aynı anda söylenmesinden duyduğum mutluluğu tarif etmem mümkün değil. “Güneşimi Kaybettim”i Fenerbahçe türbinlerinde binlerce taraftarın bir ağızdan söylemesinin verdiği mutluluğu anlatabilecek kelimelere ne yazık ki bulamıyorum.

Ve Eskişehirspor...

Eskişehirspor taraftarıyım ve uzun yıllar Eskişehirspor'da yöneticilik yaptım. Renklerine gönül verdiğim Eskişehirspor'un bugünkü durumu beni gerçekten çok üzüyor. Ekonomik sıkıntılar içinde olan takımın düzlüğe çıkması için şimdiki yönetici arkadaşlar büyük çaba sarf ediyorlar. Eskişehirspor bir gün o eski günlerini tekrar yaşayacaktır.

Radyo ESTÜ Eskişehir Teknik Üniversitesi ve Eskişehir için çok yeni bir ses. Bizler için çok anlamlı bir duygu radyo yayınları. Sizin için Radyo Ses ne ifade ediyor?

O dönemde özel radyo ve televizyonlar TBMM çıkan kanunla yayın hayatına başlamıştı. Eskişehir de iyi bir radyoya ihtiyaç olduğunu hissettim ve 1998 yılında Radyo Ses'i kurdum. Radyo kısa sürede çok sevildi ve dinlenmeye başladı. Bu da beni çok mutlu etti.

Radyo içinde bir çok yenilikler yaparak yayın ağırmızı her geçen gün daha da artırarak önemli bir dinleyici potansiyeline ulaştık. Biz radyoyu iyi bir yere getirdik. Ancak Türkiye'de artık müziğin dijital platforma geçmesiyle birlikte radyo dinleme oranları da azalmaya başladı. Onun için radyoyu bayrağı devralmaya hazır arkadaşlarımıza devrettik.

Hayatınızla ilgili bir film yapılırsa hangi şarkı sizi en iyi anlatır? Filmin müziği olarak ne çalmasını isterdiniz?

Elbette “Güneşimi Kaybettim”.

Eskişehirli ve Mithat Körler hayranları için yeni projelerinizi öğrenebilir miyiz?

Üretmek, çalışmak, müzikle bir yaşam her zaman yeni projeleri getirir. Ancak tüm dünyayı etkisi altına Covid-19 nedeni ile şimdilik projeler beklemede. Önce sağlık diyoruz.

ESTÜ Aktif okurları için son söz desek...

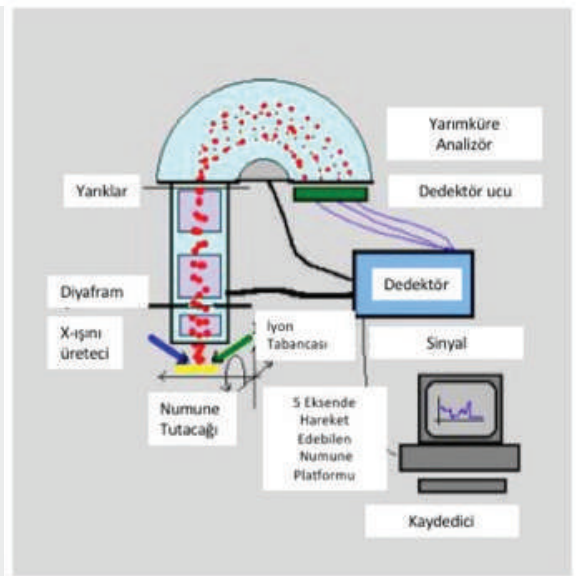
Eskişehir için, müzik için, yılmadan çalışmaya devam.

YÜZEY KİMYASI ANALİZİNİN ETKİLİ TEKNİĞİ XPS

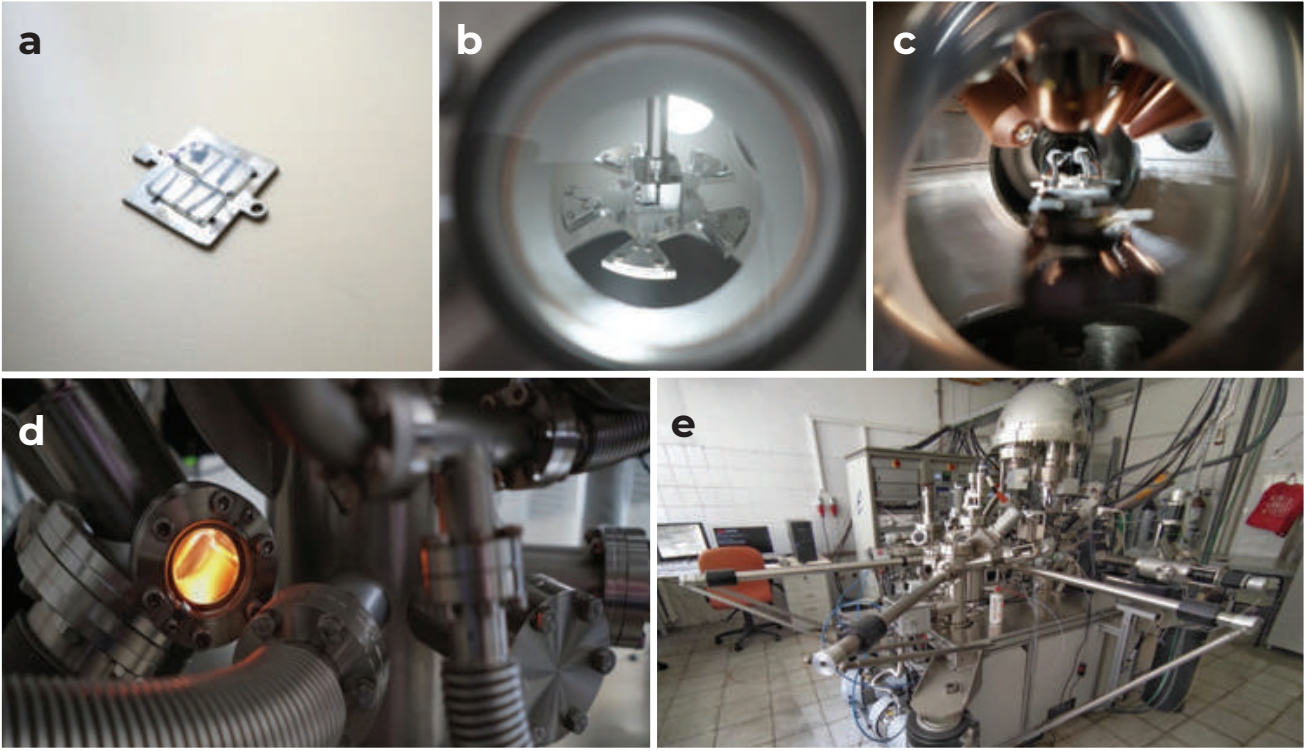
Doç. Dr. Özer GÖK

X-ışınları fotoelektron spektroskopisi (XPS), bir malzemenin yüzey kimyasını analiz etmek için kullanılan bir tekniktir. XPS, malzeme yüzeyindeki elementlerin temel bileşimini, kimyasal hallerini ve elektronik durumunu ölçebilir. XPS spektrumları, katı bir yüzeyin bir yüksek bir vakum altında ($\sim 10^{-10}$ Torr) X-ışınları ışınıyla (1400 eV) etkileşmesi sonucu elde edilirken, aynı anda analiz edilen numunenin yüzeyinden 1-10 nm'den yayılan kinetik enerji ve elektronları da ölçülür (Şekil 1). Bir fotoelektron spektrumu, fırlatılan elektronların dedektör vasıtasıyla kinetik enerjilerinin ölçülmesi sonucu kaydedilir. Spektrumda, belirli bir karakteristik enerjinin elektronlarını yayan atomlardan gelen pikler ortaya çıkar (Şekil 3). Fotoelektron tepe noktalarının enerjileri ve yoğunlukları, tüm yüzey atomlarının (hidrojen hariç) tanımlanmasını ve ölçülmesini sağlar [1].

Şekil 1. Fotoelektronların yüzeyden ayrılması ve XPS cihazının şematik gösterimi

Şekil 2. XPS cihazı (Konum: ESTÜ Fen Fakültesi)

a) Numune tutucu b) Numune odası c) Analiz odası d) X-ışını üretici e) Cihazın genel görünümü

Atomların temel düzeydeki elektronik hallerine ait bağlanma enerjileri belirli değerlere sahip olup, bu değerler ilgili atoma özgüdür. Yüzeydeki atomların kimyasal çevresi nedeniyle bu bağlanma enerjilerinde kaymalar gözlenir. Böylece örnek yüzeyindeki türlerin aydınlatılması sağlanır [2].

XPS analizlerinde iletken malzemelerin yanında yalıtkan malzemelerin de analizi mümkündür. Ancak yalıtkan malzemelerdeki yük birikmesi nedeniyle bağlanma enerjilerinin kalibrasyonu önemli bir sorun teşkil etmektedir. Bu nedenle cihazlarda yalıtkan malzemelerin şarjlanmasını önleyecek şekilde şarj dengeleme sistemi bulunmakta, ancak yine de pik pozisyona bağlı kimyasal analizlerde hassasiyetle çalışılması gerekmektedir. Spektrumlar genellikle C-C bağına ait 285 eV kullanılarak kalibre edilir.

XPS belirli bir enerjide kaydedilen elektron sayısının yüzeydeki atomların sayısına orantılı olduğu hassas bir kantitatif analiz tekniğidir. Bu nedenle yüksek doğrulukta bir sonuç elde etmek yüzeyin homojenliğine de bağlıdır [1].

XPS cihazı belirli bir numunenin incelenen kısmını haritalayarak (mapping) hem elementel hem de kimyasal hallerin görüntüye aktarılmasını da

yapabilir. Bunu elemente veya kimyasal türe karşılık gelen bağlanma enerjisinin bir yazılım aracılığıyla haritaya dönüştürmesi ile gerçekleştirir [4].

Yüksek performanslı malzemelere olan talep arttıkça yüzey kimyasının önemi de artmaktadır. İleri teknoloji malzemelerle ilişkili sorunların çoğu, yalnızca yüzeyde veya bir malzemenin katmanlarının arayüzlerinde meydana gelen fiziksel ve kimyasal etkileşimleri anlayarak çözülebilir. Yüzey kimyası, korozyon oranları, katalitik aktivite, yapışkanlık özellikleri, ıslanabilirlik ve temas potansiyeli gibi faktörleri etkileyecektir [3].

Malzemenin yüzeyi, dış çevre ve diğer malzemelerle etkileşim noktasıdır. Bu nedenle, yüzey modifikasyonu, bir malzemenin performansını ve davranışını değiştirmek veya iyileştirmek için kullanılabilir. XPS, kırma, kesme veya kazıma gibi uygulanan bir işlemten sonra bir malzemenin yüzey kimyasını analiz etmek için de kullanılabilir. Yapışmaz tencere kaplamalarından ince film elektroniğe ve biyoaktif yüzeylere kadar birçok yüzey malzemesi karakterizasyonu için standart bir araçtır [3].

Peki Yüzey Karakterizasyonu Nedir?

Bir yüzey tabakası, malzemeye bağlı olarak değişmekle birlikte en fazla üç atomik tabaka kalınlığı (~1 nm) olarak tanımlanır. Yaklaşık 10 nm'ye kadar olan katmanlar ultra-ince filmler olarak kabul edilirken 1 µm'ye kadar olan katmanlar ise ince filmler olarak adlandırılır. Bu katmanlar dışındaki katının geri kalanı yığın malzeme olarak adlandırılır (Şekil 4). Ancak bu terminoloji kesin olmamakla birlikte, katman türleri arasındaki ayırım malzemeye ve uygulamasına bağlı olarak değişebilir [3].

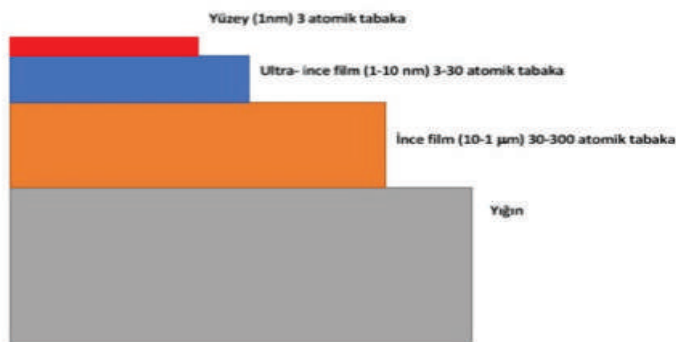
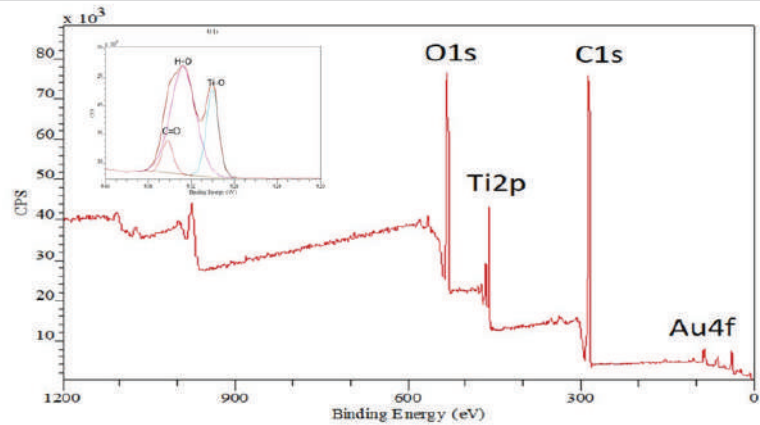
Yüzey, numunenin diğer fazlarla arasındaki etkileşim alanıdır. Bu nedenle, yüzeyin fiziksel ve kimyasal özellikleri, yığın malzemeden farklıdır. Bu farklılıklar, malzemenin en üstteki atomik katmanını büyük ölçüde etkiler. Malzemenin büyük bir bölümünde, bir atom her taraftan o maddeyi oluşturan atomlar tarafından düzenli bir şekilde çevrelenmiştir. Ancak yüzey atomlarının etrafı tamamen komşu atomlarla çevrili olmadığından daha yüksek enerjilidir. Bu enerjiden dolayı da yüksek bağlanma potansiyeline sahiptir, bu da yüzey atomunu yığın halindeki atomlardan daha reaktif hale getirir [3].

Bir maddeye ait belirli özellikler genellikle derinlik veya kalınlığın bir fonksiyonudur. Yüzey analizi bu nedenle önem kazanmaktadır (Depth Profile Analysis). Yüzey analizlerinin sıklıkla kullanıldığı yerlere yarıiletkenler, mikro devreler, ultra ince filmler, lehimler, temizleme, ince film kararlılığı, yağlama, kimyasal endüstriler, plastikler, polimerler, kaplamalar, kataliz, adsorbanlar, metal endüstrisi, tekstil endüstrisi, karbona dayalı teknolojiler ve bazı biyolojik numuneler örnek olarak verilebilir [4].

Kaynaklar

- [1] Introduction to XPS and AES. Neal Fairley, Casa Software Ltd., 2009.
- [2] Handbook of X-ray Photoelectron Spectroscopy: A Reference Book of Standard Spectra for Identification and Interpretation of XPS Data. John F. Moulder. Physical Electronics Division, Perkin-Elmer Corporation, 1992.
- [3] <https://xpssimplified.com/whatisxps.php>
- [4] Morgan, D.J. (2019), "Imaging XPS for industrial applications" Journal of Electron Spectroscopy and Related Phenomena, 231, 109-117.

Şekil 3.
Örnek bir XPS
spektrumu

Şekil 4.
Bir malzemenin
yüzey ve katmanları

SPOR ZAMANI

Öğr. Gör. Ayça ÖZMEN

Spor dalları kendine özgü kuralları, oynanış şekilleri, oyun alanları, oyuncu sayıları ve kullanılan ekipmanları ile kültürel yayılmanın da en önemli örnekleridir. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra hızlanan sporun kitleleşmesi tarihsel süreçte incelendiğinde, bilinen ilk yazılı spor kuralları İ.Ö. 900'lerde Theseus tarafından Atina'da güreş, ilk çağdaş spor kuralları da 1867'de Chambers tarafından İngiltere'de (Queensberry Kuralları) boks gibi temas sporları için konulmuştur. On dördüncü yüzyılda ruh ve beden dengeli bir şekilde geliştirilmesi ve bedenin eğitilmesi düşüncesinin ağırlık kazanmaya başlaması ile sporun önemi spor felsefesi ile Avrupa'da yerini alırken, 21. yüzyıl dünyasında spor tüm dalları ile yaşamlarımızın vazgeçilmez bir parçası oldu.

Eskişehir Teknik Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi de ülke genelinde sporun gelişmesine katkı sağlayacak bilimsel ve teknolojik gelişmeleri takip edebilen, beden eğitimi ve spor öğretmeni, antrenör, rekreasyon uzmanı ve spor yöneticileri yetiştirmenin yanında, toplumun sporu bir yaşam biçimi haline getirmesine destek sağlamak ve sportif yeteneklerin geliştirilmesine aracılık etme amacını gerçekleştirmek için 28 yıldır hiç durmadan çalışıyor.

Ülke sporuna farklı spor dallarında yaptığı katkılar ile ESTÜ Aktif okurları için kapılarını açan Spor Bilimleri Fakültesi, birbirinden ilginç spor dallarını bu sayıdan itibaren bizlere tanıtmaya hazırlanıyor. 15 yıldır aralıksız olarak verdiği Beyzbol dersleri ile ilk konuğumuz Öğr. Gör. Ayça ÖZMEN. 2003 yılında Türkiye'de açılan ilk beyzbol antrenörlük kursu ile beyzbol sevdası başlayan Ayça Hoca ile A'dan Z'ye her yönü ile beyzbolu tanımaya hazır mısınız?

BEYZBOL

Beyzbolun kökeni kesin olarak bilinmemekle birlikte 18. yüzyılda oynanan “rounders” adlı bir İngiliz oyunundan geliştirildiği düşünülüyor.

Beyzbol’un kriket oyunundan kaynaklanmış olabileceğini ileri sürenler de var. Uluslararası Beyzbol Federasyonu’nun kuruluşu 1938 yılına dayanmaktadır. Olimpiyatlara ilk resmi girişi 1992 Barselona Olimpiyatları olmuştur.

Türkiye’de Beyzbol ve Softbol Federasyonları ayrı ayrı 2001 yılında Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü bünyesinde kuruldu. Şu anda Türkiye’de beyzbol Rugby Federasyonuna bağlıdır. Her yıl kulüplerarası Türkiye Şampiyonası düzenlenmektedir. Şehirlerin karma takımlarının yer aldığı Anadolu yıldızlar ligi maçları ilk defa 2019’da oynanmıştır. Yine 2019’da Kayseri’de düzenlenen Türkiye Okullar arası Beyzbol Şampiyonası’na 31 takım ve 450’nin üzerinde sporcu katılmıştır.

Yaklaşık on beş yıldır Üniversitemizin Spor Bilimleri Fakültesi’nde seçmeli ders olarak beyzbol dersi verilmektedir.

BEYZBOLDA MALZEMELER

Rakip oyuncuların birbirinden ayrılması için takımlar farklı renklerde forma giyerler. Güvenlikleri için vuruşu ve tutucuları özel başlıklar kullanırlar.

- Beyzbol Topu
- Batlar
- Miğferler
- Eldivenler
- Kıyafetler (Beyzbol şapkası, Jarse T-shirt, Pantolon, Vuruş eldiveni, Topuk Bandı, Beyzbol ayakkabısı)
- Sportif Destekleyiciler ve Başlık
- Karşılığının Malzemeleri

BEYZBOL SAHASI

Oyunun oynandığı alan fair bölgesidir. Dışarıda kalan kısım faul bölgesidir. Beyzbol sahası iç ve dış saha olmak üzere 2’ye ayrılır. En hareketli bölge iç sahadır. Çünkü kaleler iç sahadadır. İç sahada 4 tane kale vardır. Ana kale, 1. Kale, 2. Kale ve 3. Kale. Kalelerin birbirine uzaklığı ortalama 27 metredir.

Beyzbol 9 kişiden oluşan iki takım arasında oynanan bir oyundur. Oyun defansa dayalıdır. Oyun defansa dayalı olmasına rağmen oyunda en fazla koşu yapıp sayı kazanan takım oyunu kazanır.

Atıcı ile tutucu arasındaki mesafe 18 metredir. Hücum oyuncularının vuruş yapmak için pozisyon aldıkları alan vurucu kutusudur.

Oyunda bir takım savunma yaparken bir takım da hücum yapar. Sahada savunma yapan takımdan 9 kişi bulunurken, atak yapan takımdan sadece bir kişi bulunur. Hücumda sahada bulunan kişi vurucu (the batter)'dur.

BEYZBOLDA SAVUNMA OYUNCULARI

İç sahada;

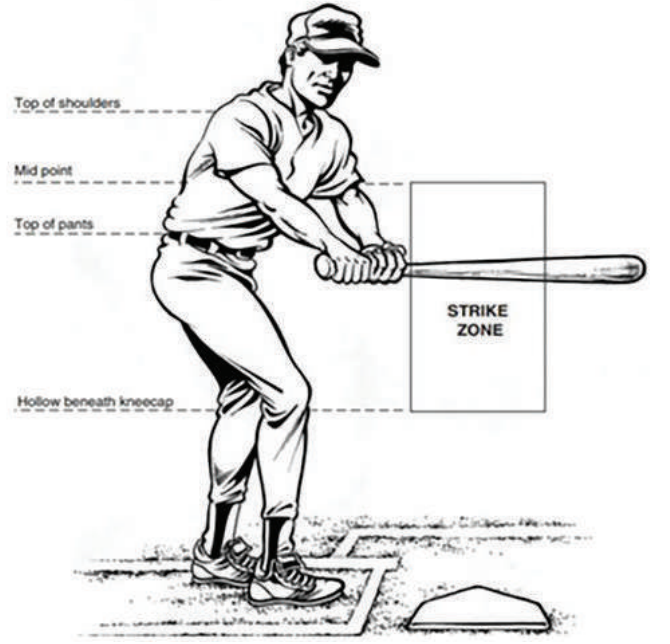
1. Atıcı (Pitcher)
2. Tutucu(Catcher)
3. 1. kale savunma oyuncusu
4. 2. kale savunma oyuncusu
5. 3. kale savunma oyuncusu
6. Shortstop

Dış sahada;

7. Sol dış saha savunma oyuncusu
8. Orta dış saha savunma oyuncusu
9. Sağ dış saha savunma oyuncusu

Atıcının topu atması ile oyun başlar. Atıcı karşı takımın vurucusuna doğru fırlatmış olduğu topu belirlenen ölçü ve kurallar içerisinde atmak zorundadır. Attığı topun geçerli olabilmesi için bir bölgeye denk gelmesi gerekmektedir. Bu bölgeye strike bölgesi deniliyor. Bu bölge yaklaşık olarak vurucunun göğüs hizası ile dizleri arasında kalan bir alandır. Atışın tekrarlanması için vurucunun hamle yapmaması gerekmektedir. Atıcının atmış olduğu top strike bölgesine denk gelmez ancak vurucu topa karşı hamle yaparsa atış geçerli, vurucu ise iskalamış sayılır.

Vurucu (batter) ise kendisine doğru atılan toplara sopayla vurmaya çalışır. Atıcının yaptığı atış hatasının her birine ball adı verilir. Atıcı, topu dört hakkında da strike bölgesi dışına atarsa walk olur. Vurucu, vuruş yapmadan bir sonraki kaleye yürüme hakkı kazanır.

Savunma takımının amacı; hücum oyuncusu kaleye ulaşmadan önce topu kaledeki savunma oyuncusuna göndererek hücum oyuncusunu out etmeye çalışmaktır.

Hücumun amacı; iyi vuruşlar yaparak sırasıyla 1. Kale, 2. Kale, 3. Kale ve tekrar ana kaleye gelerek takımına sayı kazandırmaktır.

Hücum oyuncusu topa vurduktan sonra 1. Kaleye koşar, savunma oyuncularını topu yakalayarak, koşucudan önce kaleye ulaşırsa hücum oyuncusu ele edilir. Hücum oyuncularını nasıl eleyebiliriz?

- 3 strike yaparak
- Topu savunma oyuncularının kontrol ederek koşucudan önce kaleye basması
- Topla birlikte koşuculara dokunarak(tagout)
- Vurulan topu yere düşmeden havada yakalayabilirsek hücum oyuncularını eleyebiliriz. (flyout)

Hücumda 3 eleme gerçekleştiğinde savunma hücum yer değiştirir. Bir kalede 1'den fazla hücum oyuncusu olamaz.

BEYZBOL MAÇ SÜRESİ

Beyzbol maçları toplam 9 periyod (inning) halinde oynanır. Maça her zaman misafir takım hücumda başlar. Bir periyodda her takım bir kere savunma bir kere hücum oynar. Bir periyodun tamamlanabilmesi için 2 takımında hücum hakları sırasın da 3 kez out olması gerekir. 9 periyot sonunda eğer beraberlik söz konusu ise maç uzar. Maçın uzaması beraberlik bozulana kadar periyodlar halinde devam eder. Ev sahibi takım eğer maçın 9. periyodunda hücum hakkına sahip ve önde ise, isterse hücum hakkını kullanmadan maçı bitirebilir ve maçı kazanmış sayılır.

GÖKYÜZÜNÜN METAL KUŞLARI

Boeing Şirketinin Kurucusu ve Kuruluş Hikayesi

William Edward Boeing
(1881-1956)

Öğr. Gör. Hasan LİK

Büyük havacılık şirketlerinin isimlerine baktığımızda birçoğu kurucularının isimlerini almışlardır. Boeing de William Edward Boeing tarafından 1916 yılında ABD'nin Washington eyaletinde kurulmuştur. Uluslararası Merkezi Chicago'dadır. Ticari uçakların yanı sıra askeri uçaklar da üretmektedir.

Ticari uçaklar, savunma, uzay ve güvenlik sistemlerinin önde gelen üreticisi ve satış sonrası destek hizmet sağlayıcısıdır. Bugün 150'den fazla ülkede müşterisi vardır. Başta Amerika Birleşik Devletleri olmak üzere 65'ten fazla ülkede 153.000'den fazla personeli bulunmaktadır.

Boeing ürünleri ve özel hizmetleri arasında; ticari ve askeri uçaklar, uydular, silahlar, elektronik ve savunma sistemleri, fırlatma sistemleri, gelişmiş bilgi ve iletişim sistemleri ve performansa dayalı lojistik ve eğitim yer almaktadır.

Boeing ürünleri ve özel hizmetleri arasında; ticari ve askeri uçaklar, uydular, silahlar, elektronik ve savunma sistemleri, fırlatma sistemleri, gelişmiş bilgi ve iletişim sistemleri ve performansa dayalı lojistik ve eğitim yer almaktadır.

Bu önemli şirketi kuran William Edward Boeing kimdir, kısaca tanımaya çalışalım. Amerika'nın Michigan Eyaletinin Detroit şehrinde 1881 yılında dünyaya gelmiştir. Aslen Alman kökenli olan Wilhelm Boeing ve Avusturya kökenli Marie Ortmann'ın çocuğudur.

Boeing'in babası, Alman ordusunda 1 yıl görev yapmış 20'li yaşlarda Amerika Birleşik Devletleri'ne göç etmiştir. Çiftlikte, kereste deposunda ve bir hırdavatçıda çalıştıktan sonra, kökeni Avusturya Viyana'dan olan önemli bir yerel kereste ustası Karl Ortmann tarafından işe alınmıştır.

Karl'ın kızı Maria ile de bu vesileyle tanışmış ve evlenmiştir. Maria mükemmeliyetçi bir kişiliğe sahipti. William'ın kişisel gelişiminde en büyük etki onundur. Çünkü William, babasını 8 yaşındayken kaybetmiştir. Bu sebeple annesi kendisine model olmuştur. Annesi daha sonra evlenmiş, William da üvey babasıyla yaşamaya başlamıştır.

İsviçre'de maden mühendisliği bölümünde bir yıl eğitim almış, sonrasında Yale Üniversitesi'ne geçiş yapmış, fakat eğitiminin son yılında okuldan ayrılmış ve diploma alamamıştır. Uçak Mühendisliği veya uçuş bilimleri konusunda eğitimi yoktur.

İlk uçaklarla tanışması 1910 yılında Los Angeles'daki "Havacılık Buluşması" ile başlamıştır. Bu etkinlikte çift kanatlı boksör uçağa binmek istemiş fakat bütün isteğine rağmen bu mümkün olamamıştır. 1915 yılına gelindiğinde William Boeing, ABD deniz kuvvetlerinde mühendis olarak çalışan Teğmen William Conrad Westervelt ile tanışmıştır.

Westervelt ile birlikte ilk kez Curtis tipi bir uçağa binerek uçtular. Uçuşu bir kaç kez tekrarladılar. Bu uçuş deneyimleri, onlarda daha iyi bir uçak tasarlayıp üretme tutkusunu ateşledi. Ayrıca William, Glenn L. Martin firmasından uçuş eğitimi aldı. Uçuş eğitimi tamamladıktan sonra da aynı firmadan Model TA tipi bir uçak satın aldı. Uçaklara olan ilgisi böylece giderek artmaya başladı. Glenn L. Martin firmasının sahibi Martin'le de ayrıca arkadaşlıkları vardır.

William Boeing bir beyanatında "İlk uçağımı Ekim 1915'te teslim aldım ve havacılıkta büyük fırsatlar olduğunu gördüm. Hem uçmaya hem de imalata ilgi duymaya başladım. 10 kişilik küçük bir ekiple Boeing markasının ilk uçağını üretmeye başladık." diye belirtmiştir. Westervelt ile birlikte tek motorlu, iki koltuklu bir deniz uçağı olan Boeing & Westervelt (B&W) Model 1 adındaki uçağı ürettirler ve 1916 yılında deneme uçuşunu yaptılar. Bu uçak yaklaşık 8 m (25,5 feet) boyundaydı ve ilk uçuşta yaklaşık 275 m (900 feet) uçabildi. İşte dünyanın en büyük havacılık şirketlerinden biri böylece doğmuş oldu.

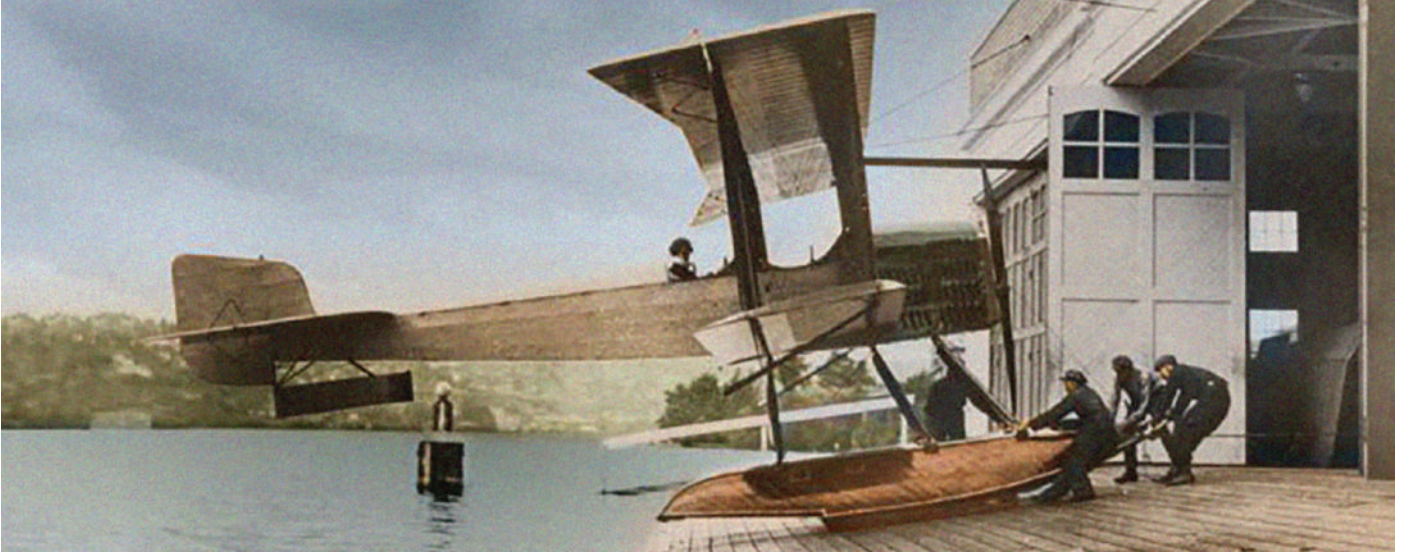
Deneme uçuşundan bir ay sonra Temmuz 1916'da William Boeing ve Conrad Westervelt, Pacific Aero Products adında bir uçak şirketi kurdular. 1917 yılında şirketin ismi Boeing Airplane Company olarak değiştirildi. Boeing, uçaklarını test etmek için Washington Üniversitesi'nde rüzgar tüneli yaptırdı, masraflarını da kendisi üstlendi. Üniversitede havacılık alanında yeni bir müfredat oluşturdu.

Boeing 1919'da ilk kez uçakla Vancouver'den (Kanada) Seattle'e posta taşıyınca, uçakları için yeni bir kullanım alanı keşfetti. Bu konudaki öncülüğü, şirketinin yolunu çizdi. Amerikan Posta İdaresi 1927'de Şikago-San Francisco hattında düzenli hava taşımacılığı için teklif aldığında, Boeing kiti kiti hesapladığı fiyatlarıyla hem rakiplerinin alayları, hem de posta idaresinin kuşkulu tepkisiyle karşılaştı. Yine de fabrikadan yeni çıkmış ve hem yolcu hem de 500 kilo tutarında postayı taşıyabilecek kapasitede 25 tane uçağını sununca, ihaleyi kazandı. Pacific Airlines şirketini satın alınca 1925'te Seattle-Los Angeles hattı da eklendi ve şirketi 800 çalışanıyla ABD'nin en büyük uçak firması oldu.

"İlk uçağımı Ekim 1915'te teslim aldım ve havacılıkta büyük fırsatlar olduğunu gördüm. Hem uçmaya hem de imalata ilgi duymaya başladım. 10 kişilik küçük bir ekiple Boeing markasının ilk uçağını üretmeye başladık."

William Boeing

Boeing firmasının ilk üretimleri çoğunlukla deniz uçakları olmuştur. Mükemmel bir iş teslim etmeyen bütün çalışanları anında işten atan Boeing Şirketi, I. Dünya Savaşı sırasında Donanma için Model C adıyla 50 deniz uçağı üretti. I. Dünya Savaşı sona erdikten sonra Boeing'in uçak siparişleri iptal edildi ve havacılık sektöründe durgunluk yaşanmaya başladı.

Deneme uçuşundan bir ay sonra Temmuz 1916'da William Boeing ve Conrad Westervelt, Pacific Aero Products adında bir uçak şirketi kurdular. 1917 yılında şirketin ismi Boeing Airplane Company olarak değiştirildi. Boeing, uçaklarını test etmek için Washington Üniversitesi'nde rüzgar tüneli yaptırdı, masraflarını da kendisi üstlendi. Üniversitede havacılık alanında yeni bir müfredat oluşturdu.

Boeing 1919'da ilk kez uçakla Vancouver'den (Kanada) Seattle'e posta taşıyınca, uçakları için yeni bir kullanım alanı keşfetti. Bu konudaki öncülüğü, şirketinin yolunu çizdi. Amerikan Posta İdaresi 1927'de Şikago-San Francisco hattında düzenli hava taşımacılığı için teklif aldığı anda, Boeing kiti kitiına hesapladığı fiyatlarıyla hem rakiplerinin alayları, hem de posta idaresinin kuşkulu tepkisiyle karşılaştı. Yine de fabrikadan yeni çıkmış ve hem yolcu hem de 500 kilo tutarında postayı taşıyabilecek kapasitede 25 tane uçağını sununca, ihaleyi kazandı. Pacific Airlines şirketini satın alınca 1925'te Seattle-Los Angeles hattı da eklendi ve şirketi 800 çalışanıyla ABD'nin en büyük uçak firması oldu.

Boeing firmasının ilk üretimleri çoğunlukla deniz uçakları olmuştur. Mükemmel bir iş teslim etmeyen bütün çalışanları anında işten atan Boeing Şirketi, I. Dünya Savaşı sırasında Donanma için Model C adıyla 50 deniz uçağı üretti. I. Dünya Savaşı sona erdikten sonra Boeing'in uçak siparişleri iptal edildi ve havacılık sektöründe durgunluk yaşanmaya başladı. Şirketi iflastan kurtarmak için William Boeing, farklı ürünler de satmaya başladı. Mobilya, mutfak tezgâhı ve hatta fotoğraf çerçevesi dahi sattı. Kayık üretimi yaptı.

William, 1921 yılında Bertha Potter Paschall ile evlendi. Bu evlilikten oğulları William E. Boeing Jr. dünyaya geldi. 1920'lerde ve 30'larda eğitim ve takip uçaklarını, gözlem gemilerini, torpido uçaklarını ve devriye bombardıman uçaklarını ABD ordusuna başarıyla sattılar.

1920'lerin sonlarında Boeing havayolu hizmetlerine girdi. 1928'de William Boeing, hem üretimi hem de havayolu operasyonlarını kapsayacak şekilde Boeing Airplane & Transport Corporation'ı kurdu. Sonraki yıl şirketin adı United Aircraft and Transport Corporation olarak değiştirildi ve Chance Vought, Avion (Northrop Aircraft oldu), Stearman Aircraft, Sikorsky Aviation, motor üreticisi Pratt & Whitney ve uçak ve pervane üreticisi Hamilton Metalplane gibi birkaç uçak üreticisini de bünyesine kattı. Bu devasa satın alma sürecinden sonra William Boeing, tekel oluşturmakla suçlandı. 1934 yılında tekelliliğe karşı çıkan yasa (Hava Posta Yasası) gereği hava taşımacılığı yapan şirketler ile uçak üreten şirketlerin ayrılması gerekiyordu. Yeni kurulan bir Boeing Airplane Company, United Aircraft'ın dağılmasından ortaya çıkan üç şirketten biri oldu. Hava taşımacılığından böylece ayrılmış oldular.

Boeing, şirketi üç parçaya ayrılınca şirketin yönetiminden ayrıldı ve hisselerini sattı. 20 Haziran 1934'te havacılık sektöründeki başarıları nedeniyle Daniel Guggenheim Madalyasına layık görüldü. Törende: "Havacılık sektöründeki aktif çalışma hayatımdan emekli olurken bu madalyaya layık görülmek, hayatımın en önemli anlarından biri oldu. Geçmiş yıllarda kendimi adayarak çalıştığım havacılık sektörünü, artık meraklı ve tutkulu bir gözlemci olarak izlemeye devam edeceğim." demiştir.

Kendisi kereste işine 1954 yılına kadar devam etti, birçok farklı yatırımlar yaptı. Amerika'nın en başarılı safkan at yetiştiricilerinden biri oldu. Emlak işleriyle, balıkçılıkla uğraştı. Her işi en mükemmel şekilde yapma kabiliyeti vardı. Hobileri arasında at yetiştiriciliği ve balık tutmak en önemlilerin-

dendi. Yaptığı bütün işlerde aynı hassasiyeti gösteriyordu. Girdiği bütün işlerde disiplin ve mükemmeliyetçilik oldukça belirgindi. William E. Boeing özel bir insandı, vizyon sahibiydi ve gerçekler konusunda titizdi. Oğlu William Boeing, Jr.'a göre "Boeing hızlı ve hevesli bir okuyucuydu ve okuduğu her şeyi hatırlardı."

1942'de ailesiyle ve "General Motors" adlı Pekinua köpeğiyle birlikte Seattle yakınlarında bir çiftliğe yerleşti ve burada yine çok iyi sonuçlar aldığı bir sığır yetiştirme çiftliği kurdu. William Boeing, emeklilik yıllarını daha ziyade atlarla ve at yarışıyla ilgilenerek geçirdi. Boeing 1942'de Highland Hills Konağını Çocuk Ortopedi Hastanesine bağışladı. Fall şehri yakınlarındaki 500 dönümlük Aldarra Çiftliğine taşındı. İlk başta safkan Herefords ve daha sonra Black Angus sığır ve koyun yetiştirdi.

"Ticari anlamda başarılı ilk jet uçak Boeing 707' de William Boeing'in danışmanlığı ile maviyle buluştu."

William ayrıca II. Dünya Savaşı yıllarında Boeing'e danışmanlık yaptı. Ticari anlamda başarılı ilk jet uçağı Boeing 707 modelinde de onun görüşlerine başvuruldu. 15 Mayıs 1954'te William ve Bert ha, Boeing şirketindeki Boeing 367-80'nin (Dash-80) piyasaya sürülmesi ve jet çağının doğuşu tanıtımına Renton/Washington'da onur konuğu olarak katıldılar. Uçak, ilk uçuşunu 15 Temmuz 1954'de gerçekleştirdi. Dash-80 prototipi KC-135 tankerin ve 707 uçağının tasarımı için temel oluşturmuştur.

Boeing 707 aslında askeri amaçlar için Boeing 367-80 kod adıyla tasarlanan uçağın sivil versiyonudur. Bilindiği üzere 707 olarak adlandırılan dört motorlu uçak, 1958'de Pan Amerika transatlantik rotasında ticari hizmete girdi. Uçak, daha kısa uçuş süresi ve daha yumuşak sürüşü ile yolcuları hızla kazandı ve ardından hava yolculuğunda devrim yaratmaya yardımcı oldu. 707'yi sırasıyla 1964 ve 1968'de hizmete giren 727 trijet (üç motorlu) ve 737 twinjet (iki motorlu) izledi. 737, modern bir uçak ailesi olarak geliştirildi ve 20. yüzyılın sonunda dünyanın en çok satan ticari uçağı haline geldi.

William Boeing, 28 Eylül 1956'da teknesinde kalp krizi geçirerek 74 yaşında Puget Sound/Washington'da hayatını kaybetti. Havacılığa, hava taşımacılığına yaptığı olağanüstü katkılardan dolayı unutulmazlar listesinde yerini aldı. Hangi iş olursa olsun daima işini en iyi şekilde yapmıştı.

Kaynaklar

<https://www.boeing.com>

<https://haber.aero/aero-gundem/william-edward-boeingi-taniyalim/>

<https://biographyyourdictionary.com/william-edward-boeing>

<http://www.kimkimdir.gen.tr/kimkimdir.php?id=329>

"Boeing bugün 150'den fazla ülkede müşterisi başta Amerika Birleşik Devletleri olmak üzere 65'ten fazla ülkede 153.000'den fazla personeli ile bir havacılık devidir."

İKİNCİ BAHAR

Abdülkadir HIZAL
Öğretim Görevlisi

Röportaj: Öğr.Gör. Füsun Adar

İşini sevgiyle ve aşk ile yapmak. Konfüçyüs'ün dediği gibi "Sevdiğiniz işi yaparsanız, bir gün bile çalışmış sayılmazsınız". Abdülkadir Hoca'nın akademide geçen yaklaşık 40 yıllık hikayesi de bizlere işini aşkla yapanların derinliğine götürüyor. Mutluluğun elbette pek çok formülü var. Ancak profesyonel yaşamda mutluluk dediğimizde Abdülkadir Hoca'nın ardında yetiştirdiği binlerce öğrencisinin umudu ve mutluluğu yansımış sesini duyuyoruz. Bu mutluluk ve umudun ise Hızal Hoca'nın sözlüğünde sorumluluk bilinci, yorgunluğun yerini alan tebessüm ve huzur, kendini geliştirmek ve daima geliştirmek, çalışmak hem de çok çalışmak ve hepsinin birlikte el ele getirdiği başarı ile tanımlandığını görüyoruz.

Spor ve bilimin kesişim noktalarında bir ömür. Bugünü yepyeni umutlarla yaşayan Abdülkadir Hoca'nın hatıralarında keyifli bir yolculuğa çıkmak için İkinci Bahar'ın sayfalarını birlikte çeviriyoruz.

Sayın Hocam, bizler üniversitemize verdiğiniz katkılar ve emeğinizden dolayı sizi yakından tanıyoruz. ESTÜ AKTİF okurları ve yeni öğrencilerimiz için sizi tanıyabilir miyiz? Üniversitemize hangi yıllar arasında emek verdiniz? Hangi birimlerde görev aldınız.

Üniversitemizin, yoğun emeklerle oluşturulan e-gazetesi ESTÜ Akif'te bana yer verdiğiniz için öncelikle teşekkürlerimi sunuyorum. Emeklilik döneminde hatırlanmış olmak benim için çok kıymetli.

1954 yılında Nisan ayının 1. Gününde Adana'da, memur bir babanın ve ev hanımı annenin beşinci ve en küçük çocuğu olarak dünyaya geldim. İlk, orta ve lise öğrenimimi Eskişehir'de tamamladım. Ortaokul yıllarında, yetenek seçimi sonucu atletizme yönlendirildim. Sonrasında, 1979 yılında Ankara 19 Mayıs Gençlik ve Spor Akademisini bitirdim. 01.04.1980 yılında Eskişehir'deki akademi ve yüksekokullarda ilk Beden Eğitimi olarak, Eskişehir'de Anadolu Üniversitesi'nin temelini oluşturacak olan Devlet Mühendislik Mimarlık Akademisi (D.M.M.A.)'nde Spor Uzmanı olarak göreve başladım. Temmuz 1982 yılında YÖK'ün de kurulmasıyla Anadolu Üniversitesi bünyesinde yer aldım. Ocak 1983 yılında Öğretim Görevlisi olarak, spor birliğinde Anadolu Üniversitesi Spor Kulübünde de yer aldım. 1983-1984 akademik yılında, BÖİ55 kodlu Beden Eğitimi dersi uygulanmaya başlandı, bu derslerin planlanmasında ve derslerin uygulanmasında görevlendirildim. Daha sonra, bu derslerin uygulamaya geçmesiyle beraber A.Ü Spor Kulübü'nde Voleybol Branşının, kadınlar yıldız ve genç kategorilerinde antrenör olarak yer aldım. Bu arada, üniversite atletizm takımında da kadın-erkek kategorilerinde yönetici ve antrenör olarak görev aldım. 1993 yılında Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu (BESYO)'nun kurulmasıyla birlikte bu okulun kadrosunda yer aldım. 1997 yılının Ekim ayında okula müdür yardımcısı olarak atandım ve 2005 yılına kadar bu görevimi sürdürdüm. 2013 yılında Spor Bilimleri Fakültesi'ne dönüşen bu yapılanmada 2018 yılının Mayıs ayında ESTÜ'nün kurulmasının ertesinde, Eylül ayında emekliye ayrıldım.

Eskişehir'in gelişmesi üniversitelerle iç içe olması, Türkiye'deki üniversite ve şehir birleşmesinin ideal bir örneği olduğunu düşünmekteyim."

1954 yılında Nisan ayının 1. Gününde Adana'da, memur bir babanın ve ev hanımı annenin beşinci ve en küçük çocuğu olarak dünyaya geldim. İlk, orta ve lise öğrenimimi Eskişehir'de tamamladım. Ortaokul yıllarında, yetenek seçimi sonucu atletizme yönlendirildim. Sonrasında, 1979 yılında Ankara 19 Mayıs Gençlik ve Spor Akademisini bitirdim. 01.04.1980 yılında Eskişehir'deki akademi ve yüksekokullarda ilk Beden Eğitimi olarak, Eskişehir'de Anadolu Üniversitesi'nin temelini oluşturacak olan Devlet Mühendislik Mimarlık Akademisi (D.M.M.A)'nde Spor Uzmanı olarak göreve başladım. Temmuz 1982 yılında YÖK'ün de kurulmasıyla Anadolu Üniversitesi bünyesinde yer aldım. Ocak 1983 yılında Öğretim Görevlisi olarak, spor birliğinde Anadolu Üniversitesi Spor Kulübünde de yer aldım. 1983-1984 akademik yılında, BÖ155 kodlu Beden Eğitimi dersi uygulanmaya başlandı, bu derslerin planlanmasında ve derslerin uygulanmasında görevlendirildim. Daha sonra, bu derslerin uygulamaya geçmesiyle beraber A.Ü Spor Kulübü'nde Voleybol Branşının, kadınlar yıldız ve genç kategorilerinde antrenör olarak yer aldım. Bu arada, üniversite atletizm takımında da kadın-erkek kategorilerinde yönetici ve antrenör olarak görev aldım. 1993 yılında Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu (BESYO)'nun kurulmasıyla birlikte bu okulun kadrosunda yer aldım. 1997 yılının Ekim ayında okula müdür yardımcısı

olarak atandım ve 2005 yılına kadar bu görevimi sürdürdüm. 2013 yılında Spor Bilimleri Fakültesi'ne dönüşen bu yapılanmada 2018 yılının Mayıs ayında ESTÜ'nün kurulmasının ertesinde, Eylül ayında emekliye ayrıldım.

Üniversitede geçen uzun yıllar. Siz üniversiteyi nasıl tanımlarsınız?

Üniversiteler öğrencisine, çalışanlarına ve çevresine bilimsel, yaşamsal anlamda fayda sağlamayı amaç edinmiş kurumlardır. Bu eksen de, üniversitenin spor kulübünde şehre katkılar sunarken, üniversite içinde öğrencilere, çalışanlara ve çalışanların ailelerine fiziksel aktivite, egzersiz ve spor konusunda katkılar sağladığımı düşünüyorum.

Sizce Eskişehir'in Türk yüksek öğretimindeki yeri nedir?

Eskişehir Türk yüksek öğretiminde her zaman öncü bir şehir olmuştur. Diğer şehirler için de her zaman model olarak düşünülmüş ve bunu da layığıyla yerine getirmiştir. Açık Öğretim Fakültesi (AÖF)'nin de bu imajı yaratmada payı oldukça büyüktür. Sonuçta Eskişehir'in gelişmesi üniversitelerle iç içe olması, Türkiye'deki üniversite ve şehir birleşmesinin ideal bir örneği olduğunu düşünmekteyim.

“Üniversiteler öğrencisine, çalışanlarına ve çevresine bilimsel, yaşamsal anlamda fayda sağlamayı amaç edinmiş kurumlardır.”

“Hata yapmaktan asla korkmayın, hatalarda büyük dersler vardır.”

Sizin gibi ömrünü çalışmaya adanmış bir bilim insanından “nasıl çalışmalıyız” sorunun cevabını almak çok önemli; nasıl çalışmalıyız, hocam?

Severek, isteyerek, geceyi, gündüzü önemsemekten işe ve kuruma bağlı olarak, kurum kültürünü ön planda tutup, her zaman da bu düşüncede olarak çalışılması gerektiğini düşünüyorum.

Meslekte geçen uzun yıllar ve deneyimleriniz bizler için çok kıymetli. Öğrencilerimizden en çok aldığımız sorulardan birisi, işimizi/ mesleğimizi nasıl doğru seçeriz? Önceliklerimiz neler olmalı?

Yeteneklere uygun hedef seçimi burada temel belirleyici olmakta. İnsanın hayalleri ile yetenekleri ne kadar kesişiyorsa ve mesleğin gereklerini bu yetenekler ne kadar karşılıyorsa doğru tercihe bir o kadar yaklaşmış olur. Daha sonra, mesleği icra edenlerden bilgi alınması ve deneyimlerinden faydalanılması, meslek dinamiklerinin öğrenilmesi gerektiğini düşünüyorum.

“İnsanın hayalleri ile yetenekleri ne kadar kesişiyorsa ve mesleğin gereklerini bu yetenekler ne kadar karşılıyorsa doğru tercihe bir o kadar yaklaşmış olur.”

Sizce geleceğin meslekleri neler?

Toplumların ihtiyaçları ve zorunluluklarıyla ilişkili bir konu. Geçmişe baktığımızda mesleklerdeki değişimler rahatlıkla görülebilir, ihtiyaçlardaki değişimler kimi mesleğin yeniden tanımlanmasına neden oldu, kimi meslekler de onu ortaya çıkaran ihtiyacın ortadan kalkmasıyla unutulmuşlardır. Son dönemde adından fazlaca söz ettiren konular düşünüldüğünde veri bilimiyle ilişkili mesleklerin ivmelenerek gelişeceğini ve artacağını düşünüyorum. Ayrıca, yaşama biçimimizi temelden sarsan, doğa karşısında ne kadar yetersiz olduğumuzu bir kez daha hatırlatan Covid-19'un da geleceğin mesleklerini belirlemede kırılma yarattığı görüşündeyim. Sağlık bilimlerinin önemini kaybetmeyeceği gibi daha da önem kazanacağı ortadadır.

“Eskişehir’in gelişmesi üniversitelerle iç içe olması, Türkiye’deki üniversite ve şehir birleşmesinin ideal bir örneği olduğunu düşünmekteyim.”

Bilime adanmış ve akademide geçen uzun yıllar. Nasıldı o yıllarınız? Keşke yapmasaydım ve iyi ki yapmışım diyeceğiniz başlıca neler var geçen yıllarda?

Meslek yaşamımda keşkelerim hiç olmadı, iyi ki sporun içinde sporcu, antrenör, yönetici ve eğitimci olarak yer almışım diyorum. Çalışma hayatım boyunca da bu yaşam biçiminden son derece keyif aldım.

Birikiminizi genç kuşak akademisyenlere aktarmak için anılarınızı bir kitapta derlemeyi düşünüyor musunuz?

Bu oldukça zahmetli bir edebi yaklaşım gerektiriyor. Ancak, uygun şartlar ve ortam olduğunda anıların ölümsüzleştirilmesi düşünülebilir.

Abdülkadir Hoca yeni yaşamında bir gününü nasıl geçiriyor? Hobileriniz?

Emeklilik yaşamıyla birlikte, Eskişehir ile bağlarım biraz azaldı. Yaklaşık 6 ayı Eskişehir dışında geçir-mekteyim. Eskişehir dışında yaşadığım yerde, yürüyüş, bisiklet ve deniz günümün büyük kısmını kaplamakta. Bu aktivitelerden arta kalan zamanlar-da, ilgilenmiş olduğum branşların müsabakalarını, beslenme ve egzersiz ile ilgili güncel akademik ya-yınları takip etmekteyim. Ancak, her birimizin ha-yatımıza girerek bir çok olumsuzluğa neden olan Covid-19 nedeniyle, ben de aktif tutmak için çaba sarf ettiğim yaşamımda olumsuzluklar yaşıyorum. Kısıtlamalara rağmen, iyi ve doğru yaş almak için çabalamaktayım.

Görmeyi planladığınız ülke dışı yerler ya da seya-hatler var mı? Tercih sebebiniz?

Sporculuk ve meslek yaşantımda çok fazla seyahat ettiğimden ve uçak korkum bulunmasından dola-yı, bu durumlar yurt dışına yapacağım bir seyahati zorlaştırmakta. Hatta, geçmişte verilen il dışı görev-lerde ulaşımın kara yoluyla olduğu görevleri tercih etmek zorunda kaldım.

Pandemi döneminde yaşamınızda değişenleri öğrenebilir miyiz? Ve elbette Abdülkadir Hoca bizlere spor ve sağlıklı yaşamın önemi konusunda ne gibi tavsiyelerde bulunur?

Az önce ifade ettiğim gibi pandemi kısıtlamala-rı nedeniyle egzersizlerimi ev ortamına taşımaya gayret gösterdim. Bu da hareket anlamında taviz vermeme neden olmakta. Yaşamımızın bir parçası

“Veri bilimiyle ilişkili mesleklerin ivmelener-ek gelişeceğini ve artacağını düşünüyorum. Ayrıca, yaşama biçimimizi temelden sarsan, doğa karşısında ne kadar yetersiz olduğu-muzu bir kez daha hatırlatan Covid-19’un da geleceğin mesleklerini belirlemede kırılma yarattığı görüşündeyim.”

olan zorunlu alışverişlerimi aile bireyleri yüklenmek zorunda kaldı. Spor ve sağlıklı yaşamın önemi ko-nusunda tavsiyelere gelirsek, insanların sağlıklı bir yaşam sürmeleri için çocukluk dönemi de dahil, bütün yaşantıları boyunca rafine şekeri hayatların-dan çıkarıp, 50 yaşına kadar “aslan gibi”, sonrasında “kuzu gibi” beslenip, düşmeden ve üşütmeden yürümek, yürümek ve yine yürümek.

“Hata yapmaktan asla korkmayın, hatalarda büyük dersler vardır.”

Başarılı bir kariyer inşası için öğrencilerimize son olarak tavsiyelerinizi öğrenebilir miyiz?

Başarılı kariyer inşası için öncelikle insanın kendi-ni tanıyor olması gerekmektedir. Yeteneklerini ve yapabildiklerini keşfetmiş bireyler doğru yerde bu-lunabilir. Öğrenci arkadaşlarımız başarının çalışma-dan, emek, çaba ve alın teri olmadan gelmediğini asla unutmasınlar. Hata yapmaktan da asla kork-masınlar, hatalarda büyük dersler bulunmaktadır. Son olarak değişime ve yeniliklere sürekli hazır ol-manın, sporu ve sanatı hayatın içinde tutmanın ol-dukça önemli olduğu görüşündeyim. Saygı ve sev-gilerimle.

ABDÜLKADİR HIZAL ARŞİVİNDEN!

Kitaplar

21. Yüzyıl için 21 Ders – Yuval Noah Hariri
Bilimsel Devrimlerin Yapısı – Thomas Kuhn
Otostopçunun Galaksi Rehberi Serisi –
Douglas Adams

Filmler

Schindler's List - Steven Spielberg
The Pianist - Roman Polanski
The Shining - Stanley Kubrick

ABDÜLKADİR HOCA'DAN TAVSİYELER...

- çocukluk dönemi de dahil, rafine şekerden uzak dur,
- 50 yaşına kadar “aslan gibi”, sonrasında “kuzu gibi” beslen,
- düşmeden ve üşütmeden yürümek, yürümek ve yine yürümek...

WHATSAPP'I SİLMEK YA DA SİLMEK!

Öğr. Gör. Dr. Okan AKSU

İnteraktif mesajlaşma uygulamaları akıllı cep telefonu teknolojileri ile birlikte her geçen gün yaygınlaşarak hepimiz için artık bir vazgeçilmez oldu. Bu yaygın teknoloji ile ilgili son günlerde sürekli olarak tartışılan bir konuya yakından bakmak istiyorum.

Ülkemizde oldukça popüler olan WhatsApp'ın yayınladığı yeni "kullanıcı sözleşmesi" ile birlikte interaktif mesajlaşma uygulamaları ile ilgili büyük bir tartışma başladı. Tartışmaların odağında kişisel bilgilerin kullanılması ve özel hayatın gizliliği meselesi yer aldı. Kullanıcıların yaşadığı endişelerin temelinde yatan verilerinin paylaşılması ve kullanılması konusu aslında yeni bir sorun değil.

WhatsApp bilindiği üzere 2016 yılından beri paylaşmaktaydı. Bu sayede kullanıcıların hem "daha iyi bir Facebook deneyimi" yaşamasını hem de verilerin "pazarlama amaçlı" kullanılmasını amaçlayan bu politika, geçtiğimiz günlerde yayınlanan ve tartışmaların fitilini ateşleyen son sözleşme ile birlikte yasal bir düzleme oturmuş oldu. Çünkü başta Avrupa Birliği ülkeleri olmak üzere birçok ülkede

kullanıcı bilgilerinin korumasına ilişkin olarak farklı yasal düzenlemeler bulunuyor. Bu düzenlemeler her geçen gün daha sert bir hale gelirken teknoloji şirketleri de bu oyun içerisinde bir çeşit köşe kapmaca oynuyor.

Veriler Neden Toplanıyor?

Bu tartışmaların odağında yer alan uygulama her ne kadar WhatsApp olsa da aslında bütün web siteleri, interaktif uygulamalar ve sosyal medya platformları benzer şekilde veri topluyor.

Peki bu veriler ne oluyor?

Aslında doğru soru bu noktada verilerin nasıl kullanıldığı...

Günümüzde tüketiciye ulaşmak şirketler için oldukça zor bir hale geldi. Bildiğimiz reklamcılığın ve halkla ilişkiler faaliyetlerinin etkisi tartışılır hale geldi. Teknoloji bu soruna çözüm sunmak için kullanıcı verileri ile devreye giriyor.

Teknoloji şirketleri kişilere ait topladıkları bu veriler ile öncelikle herkes için bir kimlik numarası oluşturuyor. Bu numara bir bakımdan aslında sizin dijital alandaki etiketiniz oluyor. Ardından başta takip ettiğiniz içeriklerden beğendiğiniz ürün ve hizmetlere, nerede ne yaptığınızdan politik görüşünüze kadar tüm veriler bu kimlik numarası altında toplanıyor ve sınıflandırılıyor. Bu sayede kullanıcıya ilişkin olarak hemen her şeyin yer aldığı “büyük data” oluşturuluyor. Bu verinin oluşturulurken kişisel sohbetleriniz de büyük bir veri kaynağı olarak kullanılıyor. Bu veri ile hangi ürünü alacağınız, ne zaman tatile gideceğiniz, alışverişte neler alacağınız gibi sorulara cevap verilebiliyor.

Bu verilerin ekonomik anlamda önemli bir karşılığı da var. Verilerin satılması ile şirketler büyük paralar kazanırken aynı zamanda verilerin kimin ne amaçla kullandığı da etik sorunları beraberinde getiriyor.

Bu verinin en tehlikeli olan kısmı bir ülkede yaşayan insanların profillerinin çıkarılabilmesi ve politik amaçlar için de kullanılabilir olması.

Güvenli Bir Liman Var Mı?

WhatsApp sözleşmesi ile birlikte kişisel verilerin önemi ve nasıl kullanılacağı sorusunun berabesinde getirdiği endişelerle birlikte hemen herkes için yeni güvenli bir liman arayışı başladı. Birbiri ardına önerilen uygulamaların güvenli olduğu, veri toplamadığı iddia edildi.

Öncelikle günümüzde interaktif olarak hizmet sunan bütün internet tabanlı uygulamalar, web siteleri ve sosyal medya platformlarının temel para kazanma yöntemi veri toplamaktan geçiyor.

Teknoloji dünyasında kendisini WhatsApp için “güvenli bir alternatif” olarak konumlandıran şirketlerin benzer şekilde çalıştıkları biliniyor. Örneğin bu interaktif mesajlaşma uygulamalarından birisinin kullanıcılara sunduğu “Nasıl Para Kazanıyoruz?” adlı makalesinde tüm hizmetlerini “bir kişinin bağışlarıyla” gerçekleştirildiği ifadesi yer alıyor. İlgili konuda araştırma yapanlar, milyonlarca kişiye 7 gün 24 saat anlık olarak iletişim hizmeti sunan uluslararası bir organizasyonun bir kişinin

bağışı ile ayakta kalamayacağını rahatlıkla görebilirler. Aynı zamanda bu bağışçı ve paranın kaynağı ile ilgili olarak da şeffaf bilgilere ulaşamıyor. Yani ortada belirsizlikler ile dolu bir alan bulunuyor...

Güvenli bir liman arayışı devam ederken, veri toplama işinin sadece WhatsApp ile sınırlı olmadığını da belirtmemiz gerekir. Marketlerde indirim sağlayan üyelik kartları, her gün kullandığımız kredi kartları, e-postalarımız, bulut temelli yedekleme uygulamaları, dosya paylaşım platformları da ücretsiz hizmetlerini (!) veri toplayarak sağlayabiliyorlar.

Tartışma her ne kadar WhatsApp gibi bir interaktif mesajlaşma uygulaması ile başlamış olsa da kullandığımız akıllı telefonlar da veri topluyor. Geçen yıl yaşanan bazı telefon markalarının çeşitli ülkelerde yasaklanması ve bir "ulusal bir güvenlik" sorunu olarak tanımlanmasının nedeni de tam olarak bu. 5G hizmeti sağlayan yeni teknolojiler, internet altyapısı sağlayan şirketler de benzer amaçlar ile kullanılabilir. Bu yüzden ülkeler bu teknolojileri kullanmadan önce büyük güvenlik endişeleri yaşıyor ve önlemler almaya çalışıyor.

Ofislerimizde ve evlerimizde kullandığımız bilgisayarların işletim sistemleri ile yerleşik uygulamaları da günden güne "internet tabanlı" olarak çalışmaya başladı. İşletim sistemlerinin kullanıcı verilerini topladığı uzun zamandır biliniyordu. Ancak bugünlerde yazı yazmak için bile bilgisayarlarda internet tabanlı uygulamaların kullanılması verilerimizin toplanmasına neden oluyor.

Kablolu TV hizmetinin yerini alan aylık olarak ücret ödeyerek izlediğimiz dijital film ve dizi platformlarının da bu işin dışında olduğunu söyleyemeyiz. Yine aynı şekilde arama motorları da veri toplama noktasında en önemli araçlardan birisi.

Kısaca şu anda kullanıcılar için güvenli bir limanın olduğunu söylemek çok zor.

"Bir ürüne para ödemiyorsanız ürün sizsiniz"

Evet, internette ve dijital dünyada bize e-posta hizmetinden çeviri hizmetine kadar birçok olanağı ücretsiz olarak sunan şirketler var. Hatta birçok insan için e-posta göndermek, internette arama yapmak veya video izlemek için para ödeme fikri bile korkutucu gelebilir. Bu konuda yaygın inanış "internette her şeyin ücretsiz" olduğu yönündedir.

Ancak bütün bu web siteleri, uygulamalar, dijital platformlar, sosyal medya ağlarının bizlere bu hizmetleri ücretsiz sağlayabilmesinin tek nedeni verilerimizin kullanılabilmesi, işlenebilmesi ve satılabilmesi.

Bu yüzden güvenli bir liman ararken internet dünyasında bize sunulan her hizmetin aslında bir masrafının olduğu ve bu masrafın birileri tarafından ödenmesi gerektiğini bilmemiz gerekiyor. Aksi takdirde bu hizmetlerin hiçbirini ücretsiz kullanamayacağız.

WhatsApp'ı silelim mi sorusunun sıkça sorulduğu bu günlerde para vermeden kullandığımız ürünlerin aslında ücretsiz olmadığını açıkça söylememiz gerekiyor. WhatsApp'ı silsek de başka uygulamalar kullansak da aslında verilerimizin toplanmasının önüne geçmemizin şu anda internet evreninde bir yolu yok.

WhatsApp tartışmalarının hararetini koruduğu şu günlerde pazarlama ve bilişim dünyasında sıklıkla kullanılan bir deyim ile cevap vermek sanıyorum yerinde olacaktır: Bir ürüne para ödemiyorsanız aslında ürün sizsiniz!

SANAYİ SONSUZ SINIR

HAZIR ELBİSECİ ABDURRAHMAN SARAR'DAN KNOW-HOW LİSANS ANLAŞMALARINA

DÜNYA MARKASI SARAR

Dr. Öğr. Üyesi Başak Kalkan

Sanayi Sonsuz Sınır ile Eskişehir sanayisinin tarihsel yolculuğunda yeni durağımız genç Cumhuriyet'in sanayi okulu Sümerbank'tan sonra Eskişehir tekstil ve hazır giyim sektörünün olduğu kadar Türkiye'nin de dev markası SARAR. Eskişehir'de tekstil ve hazır giyim sanayisinin sektörel payı Eskişehir Sanayi Odası üyesi firmalar bazında %4 iken, Eskişehir Organize Sanayi Bölgesi'nde faaliyetlerine devam eden firmaların oranı %9 olarak gerçekleşmektedir. Eskişehir sanayisinde izlerin izini sürerek çıkardığımız soy kütüğü çalışmasında tekstil ve hazır giyim sektörünün 21. yüzyıl Eskişehir'inde fotoğrafını çekmek ise tekstil ve hazır giyim sanayisinin Türkiye'de tarihsel sürecini izlemeden mümkün değil.

Genç Cumhuriyet'in ilk yıllarında Sümerbank'ın kuruluşuyla birlikte tekstil sektörünün bir sanayi olarak gelişimi sağlanırken Sanayi Teşvik Kanunu ile yeni tekstil fabrikaları, atölyeleri açılmıştır. 1930'lara gelindiğinde ekonomideki toplam üretim tesisleri arasında tekstil yüzde 23'lük bir paya ulaşmıştır. Kara Perşembe ile tüm dünyayı etkisi altına alan 1929 Büyük Bunalımı, tekstil sektörünü de ağır biçimde etkilemiş, ihracat %60, ithalat ise yüzde 30

dolayında azalmıştır. Türkiye 1930'lardan 1950'lere doğru gelirken Sümerbank tekstil sektöründe hem üretim kapasitesi hem istihdam gücü hem de üretim değeri bakımında başat güçtür. Takvimler 1960'ların ikinci yarısını gösterirken Türkiye'de özel sektör tekstil ve hazır giyim sanayisinde yerini almak için hazırlanmaktadır. 1960'lı yılların ortalarından itibaren, sağlanan teşvik ve desteklerle hızla gelişen tekstil sanayi, yaklaşık 80 bin kişiye istihdam sağlar hale gelmiştir. 1970'li yıllar boyunca yüksek gümrük duvarlarıyla korunan iç piyasa, hemen her sanayi sektörü gibi tekstil sektörünün de gelişmesine katkı vermiştir.

70'li yıllar tekstil sektörü için seri üretimin de adı olmuştur. Seri üretimle birlikte 80'lere doğru yürüyen tekstil sektörü sadece üretim kapasite olarak değil istihdamın da yeni adı olacaktır. 1980'lere gelindiğinde imalat sanayinde çalışanların yüzde 29'unu tekstil sektörü çalışmaları oluşturur. 1980'lerle birlikte başlayan ihracata dönük sanayileşme politikası, özellikle tekstil sektörünün canlanmasını sağlarken, 1990'larda sektöre sağlanan teşviklerle bilinen tekstil merkezlerinin dışında da birçok kentte yeni tesisler açılmış, üretim kapasitesi ve istihdam gücü artmış,

1990'ların sonunda imalat sanayi içindeki tekstil imalatı oranı yüzde 45'e çıkmıştır. 2000'li yıllara damgasını vuran gelişme ise 1998 Güneydoğu Asya Krizi'dir. Kriz sonrası Asya ülkeleri maliyetleri düşürmüş ve ucuz fiyat avantajını bu pazarda yeni bir koz olarak sunmuştur. Bu dönemde tekstil ve hazır giyim sektöründe yatırımlar önemli ölçüde durmuş ve sektör olumsuz gelişmeler yaşamıştır.

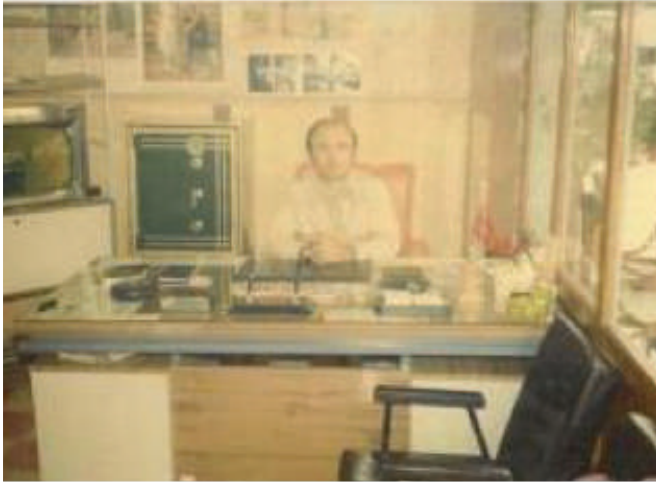
Milenyum yeni bir çağı müjdelirken dünya bilgi çağından insan çağına adım atmış ve tüm sektörler için dönüşüm kaçınılmaz olmuştur. Maliyet dışı unsurlar tekstil sektörüne damgasını vururken yeni yüzyılın yeni kavramları pazarlama ve markadır. Teknolojik gelişmeler ile esnek üretime geçen sektör imalat sanayi sektörleri arasında, en fazla ihracatı yapan, 2019 verilerine göre de dünyanın en büyük altıncı ihracatçısı konumundadır. Sektörün istihdam performansına bakıldığında ise, 1 milyonun üzerinde emekçinin doğrudan tekstil ve hazır giyim sektöründe çalıştığı, sektörde kadın istihdamı oranının yüzde 68 olduğu görülmektedir.

Gelişmiş ülkelerin 18. yüzyılda sanayileşme süreçleri incelendiğinde tekstil ve hazır giyim sanayi, ülkelerin ekonomik kalkınmalarında önemli rol oynadığı görülmektedir. Hazır giyim sektörü ülkemizde çok yeni bir geçmişe sahip olsa da küçük işletmeler ve atölyeler bazında kökleri eskilere dayanan bir sektördür. Tekstil ve hazır giyim sanayisini Eskişehir sanayisinde okumak için Sanayi Sonsuz Sınır'ın tarihsel yolculuğunda Hazır Elbiseci Abdurrahman Sarar'dan dünya markası SARAR'a giden başarı hikayesine 1940'larda Bayat Pazarı'nda 12 metrekarelik hazır elbise mağazasından başlıyoruz.

Hazır Elbiseci Abdurrahman SARAR

Eskişehir Bayat Pazarı'nda hazır elbiseci Abdurrahman Sarar için 19 Nisan 1944 tarihi bir dönüm noktası olurken dünyaya gelen oğlu Cemalettin ile sanayici olma hayalleri başlar ve ilk adım olarak Eskişehir Ticaret Odası'na kaydını yaptırır. 12 metrekarelik dükkan 24 metrekare, 48 metrekare derken yavaş yavaş büyümeye başlar. 40'lardan 60'lı yıllara geline süreçte ise 500 metrekareye çıkan atölye üç- dört makine ile ölçü alınıp, pantolon dikilen bir atölyeden 1965 yılında 15-20 kişinin çalıştığı bir atölyeye dönüşür. Cemalettin Sarar'ın anılarında o dönem sıkıntıları ile birlikte hayal etmenin, hayallerini gerçekleştirmek için çok çalışmanın da önemini ortaya konulduğu yıllar. Okul çıkışı annesinin yaptığı yemekleri atölyeye taşıyan Cemalettin Sarar küçük yaşta babası Abdurrahman Sarar'ın tezgahında işi de öğrenmeye başlar. İstanbul'da Yahudi ve Ermeni kumaş toptancılarının yolunu babası ile birlikte tutan Cemalettin Sarar için o günün öğretileri bugünün SARAR markasının yapı taşları. 1960'lı yıllarda büyüyen yapı ile birlikte Beyoğlu'na, Sultanhamam'a, Osmanbey'e, Ankara İtfaiye Meydanı'na, İnegöl, Afyon ve Kütahya'ya mal vermeye başlayan Abdurrahman Sarar yetişen oğlu ile birlikte daha da cesaretlenir.

1970'li yıllara gelindiğinde üretim kapasitesinin artması ile birlikte üretim süreçlerini bir araya toplamak ve dağınıklığın önüne geçmek için Abdurrahman Bey, 5 katlı yeni atölyesini kurar. Artık çalışan sayısı 100- 120 kişi, makine parkı da 40 makineye kadar çıkmıştır. 1980'li yıllar SARAR için artık dünya pazarı demektir ve ilk ihracat 1980 yılında Musul'a yapılan 4 bin takım elbise ile başlar. MacGregor etiketi ile Irak'a giden takım elbiseler 80'li yıllarda hızla büyüyecek SARAR markasının ilk adımı olur.

Türkiye 80'li yıllar ile yeni bir dönemi karşılarken 1983 yılı SARAR ailesi için hem yeni umutların hem de acının yılı olacaktır. Eskişehir Organize Sanayi Bölgesi'nde alınan ve 45 bin metrekarelik fabrika inşaatına başlayan SARAR, Abdurrahman Sarar'ın vefatı ile derinden sarsılır. 80'li yıllar tekstil sektörü için üretimin güçlendiği ama develüasyon ortamında paranın hızlı bir şekilde hammaddeye çevrildiği yıllardır. Fabrika binasının tamamlanmasının ardından üretim hatlarının yapılandırılması süreci başlar. İGS firmasının üretim hatlarını örnek almak için gittiği fabrikaya giremeyen Cemalettin Sarar İsviçre Gerzi firması ile anlaşır ve planları çizdirir. Tüccarlığı Abdurrahman Sarar tezgahında öğrenen ve girişimci kişiliği ile Cemalettin Sarar yaptığı sıkı pazarlıklar ile 1985 yılında yaklaşık 3 milyon markı bulan makina parkı ile 90'lı yıllara hızlı bir giriş yapar.

Bu arada basında ve reklamlarda Sarar Bir Dünya Markası sloganıyla yerini alan SARAR BOSS firması ile yaptığı anlaşma ile önemli bir adım atar. BOSS sayesinde, malzemelerin, kalıpların nereden geldiğini, kalıpların nasıl kesildiğini öğrendiklerini ifade eden Cemalettin Sarar, Boss'dan öğrendikleri disiplinle üretim yaptıklarını, işlerin geliştirilmesinde uluslararası çalışma biçiminin çok etkisi olduğuna dikkat çeker. İtalya'dan Ceruti, Zegna'dan gelen kumaşlarla üretim yapan SARAR o dönemde kumaş imalat sanayisine de büyük katkılar sağlar. Altın yıldız, Yünsa, Bahariye gibi Türk firmaları bu kumaşlardan ürün geliştirme çalışmalarına hız vermiştir. Avrupalı tekstilcilerle tanışan SARAR teknolojik gelişmeleri de takip ederek dünya markası olma yolunda önemli adımlar atar.

Milenyum ile birlikte artık bir dünya markası olan SARAR, Avrupa Birliği ülkelerinde markalaşma, pazarlama ve satış faaliyetlerini yürütmek amacıyla, 3 Ocak 2000'de merkezi Almanya'nın Düsseldorf kentinde bulunan Sarar Europe şirketi kurulur. Avrupa'daki toptan ve perakende operasyonlarının yürütüldüğü bu şirkete bağlı olarak, 2002 – 2015 yılları arasında Almanya'da 7 , Avusturya'da 1, İspanya'da 1, Belçika'da 1, İsviçre'de 2, Çek Cumhuriyeti'nde 2 ve Macaristan'da 1 mağaza olmak üzere Avrupa'da SARAR konseptine sahip 15 perakende satış mağazası hizmete girer. Hedef sadece Avrupa pazarı değildir. 19 Eylül 2001'de SARAR USA Inc. şirketi, ABD'nin New Jersey eyaletinde operasyonları düzenlemek ve yönetmek üzere

faaliyetlerine başlar. 2002-2015 yılları arasında ABD'nin ve Kanada'nın farklı eyaletlerinde SARAR markası ile 19 mağaza hizmete girer. Bugün Amerika'dan Çin'e kadar küresel bir üretim gücü olarak çalışan SARAR markası Eskişehir Organize Sanayi Bölgesi'ndeki 120.000 metrekarelik alana kurulu modern üç fabrikası, Eskişehir-Kütahya yolu üzerindeki 185.000 metrekarelik alana kurulu Sarev Ev Tekstil ve Gömlek Fabrikası son olarak da İstanbul Bomonti'deki Sarar Kadın Hazır Giyim üretim birimi ile tekstil ve hazır giyim sektöründe üretimine devam etmektedir. Bugün yetişen üçüncü nesil ile birlikte SARAR, Sarar Kadın, Interview Sarar, CCS, Sarar Eşarp, Sarev ve Sartoria Sarar markaları ile yurt içinde 160'dan fazla perakende mağazasına ve 800'ün üzerinde satış noktasına sahip, yurt dışında ise Avrupa, ABD, Rusya, Mısır, Türki Cumhuriyetleri, Orta Doğu ve Körfez Ülkeleri'nde gerek konsept mağazaları gerekse satış noktaları ile hizmet vermektedir.

21. yüzyılı yeni nesil ile birlikte karşılayan SARAR, faaliyet gösterdiği tüm sektörlerde sürdürülebilir büyüme stratejisiyle Sarar Home Textile, Marketing, Franchising, Joint Venture ve Know – How lisans anlaşmalarıyla yeni iş birlikleri kurmayı planlıyor. Yeni yüzyıl dijital teknolojiler ile dünyayı yeniden tasarlarlarken Sanayi Sonsuz Sınır SARAR Grubu için artık sadece tekstil ile de yazılmıyor. Bugün enerjiden turizme, bilişimden otomotive kadar farklı yatırımlar ile sınırların düşüncelerde olduğunu bir kere daha gösteriyor.

Kaynaklar

Aras, G. (2006). Avrupa Birliği ve Dünya Pazarlarına Uyum Açısından Türk Tekstil ve Konfeksiyon Sektörünün Rekabet Yeteneği. İstanbul: Mart Matbaası

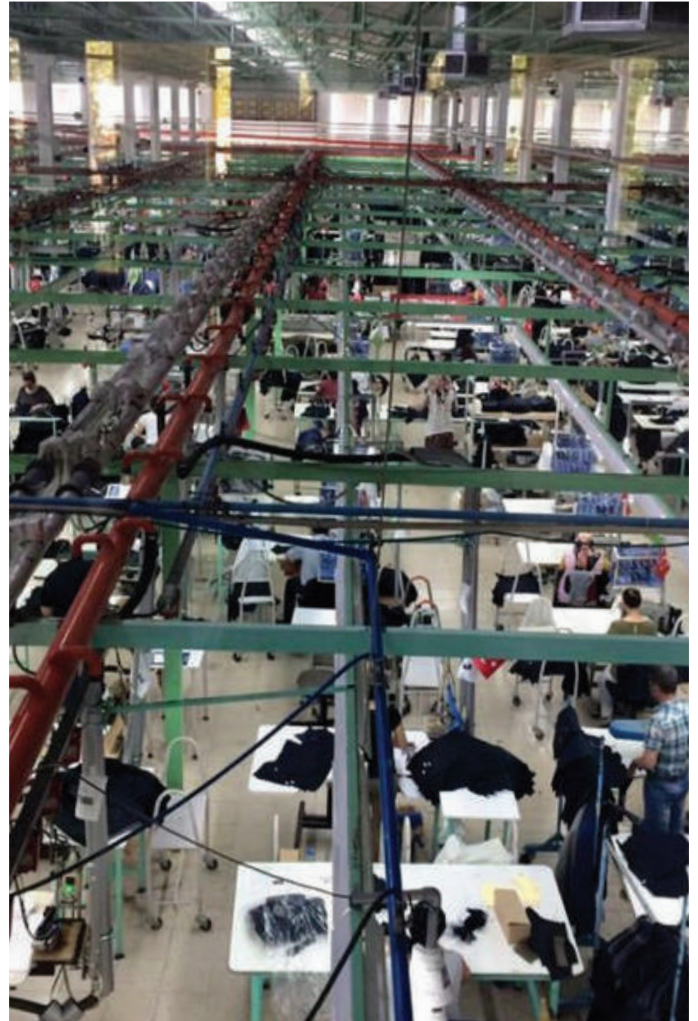
İnalçık, H. (2008). Türkiye Tekstil Tarihi Üzerine Araştırmalar. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Kesikbaş, C. & Fırat, D.Ç. (2020). Eskişehir Hazır, Eskişehir Sanayi Odası Yayınları.

<https://www.dunya.com/kose-yazisi/efsane-4luden-turkiye-giyim-sanayiinin-buyume-macerasi/389058> (Erişim Tarihi: 11/01/2021)

<https://moda.webcam/2018/09/20/turk-hazir-giyim-sektorunun-tarihsel-gelisimi/> (Erişim Tarihi: 08/01/2021)

<https://disktekstil.org/tekstil-sektorunun-kisa-tarihi.html> (Erişim Tarihi: 08/01/2021)

SİZ ÇEKİN, YAZIN BİZ YAYIMLAYALIM

Aranızda iyi yazarlar ve iyi fotoğraf çekenler olduğunu biliyoruz! Sadece biz değil, herkes bilsin istiyoruz. Öykülerinizin, şiirlerinizin, denemelerinizin ve fotoğraflarınızın EstüAktif'te yayımlanmasını istiyorsanız bize gönderin. EstüAktif'e üniversitemizin web sitesinde yer alan Estü Medya sayfasından ulaşabilirsiniz.

estuaktif@eskisehir.edu.tr
estuaktif@gmail.com

Odunpazarı Belediyesi Botanik Parkı Fotoğrafları

Araş. Gör. Dr. Altan Onat

Ulaştırma Bilimleri Enstitüsü
Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü

MÜŞFİK KENTER İLE YALNIZLIK: “İNSAN NE İLE YAŞAR?”

Melisa Büyükatik

Porsuk Meslek Yüksekokulu

Radyo ve Televizyon Teknolojileri Programı

**“Dolu dolu caddelerde, tıklım tıklım kaldırımlar-
da elleri cebinde dolaşan kişidir yalnız”** demişti,
Kent oyuncularının kurucularından, sinema ve ti-
yatro oyuncusu, seslendirme sanatçısı Müşfik Ken-
ter. Büyük oyuncu kentin sahnelerini binlerce alkışla
doldururken yalnızlığı bizlere nasıl anlatmış, yalnız-
lığın mutlak tanımlamalarından sahnede devleşen
Müşfik Kenter’le nasıl yeniden okumaya başlamıştık.
Müşfik Kenter’in bir devrin hikayesi olan yaşamını
Müşfik Kenter önsözünde okumaya başlayalım.

9 Eylül 1932 tarihinde İstanbul’da doğan usta oyun-
cu, eğitimine İltekin İlkokulu’nda başladı. 1947 yılında
Ankara Devlet Tiyatrosu Çocuk bölümünde tiyatroya
adım atan Kenter, Ankara Devlet Konservatuvarı Ti-
yatro Bölümü’nde eğitim gördü. Okulu 1955 yılında
yüksek derece ile bitirdi ve devlet tiyatrosuna gir-
di. Sanat yaşamına “Oğuz Ata” oyunu ile adım attı.
Hatta kendini işine öyle bir verdi ki Ankaragücü ve
Gençlerbirliği’nde lisanslı basketbol oyunculuğun-
dan bile vazgeçti. Usta sanatçı, 1959 yılında Muhsin
Ertuğrul’un ardından Devlet Tiyatrosu’ndan ayrıldı.
İstanbul’a giderek, kardeşi, usta oyuncu Yıldız Kenter
ile beraber Muhsin Ertuğrul’un yönetimindeki Küçük
Sahne’de yerini aldı. Oyuncu Şükran Güngör ve Ka-
muran Yüce ile bu dönemde bir araya gelen Kenter-

ler, dörtlü olarak uzun yıllar aynı sahneyi paylaştı.
Kenter kardeşler 1960-1961 yılları arasında Site Ti-
yatrosu’nu kurdular. Site Tiyatrosu 1962’de Kent
Oyuncuları olarak değişirken, Kent Oyuncuları
adlı bir dergide tiyatro severlerin kütüphanesin-
de yerini aldı.

**Kent Oyuncuları, sadece tiyatro izleyicisini ku-
caklamadı yıllarca, aynı zamanda bir okuldu
Kent Oyuncuları. Nice tiyatro sevdalıları o sah-
nede yetiştirdi, o sahnede yıldızlaştı.** Kenter kar-
deşler ve Şükran Güngör, Kenter Tiyatrosu’nun
kuruluş sürecinde sadece emeklerini değil, bi-
rikimlerini, geleceklerini de ortaya koydular. Bü-
yük bir turneyle Anadolu’yu gezdiler ve sonunda
koltuk satma kampanyasıyla destek toplanan
tiyatro binası, 1968’ de tamamlandı. Usta sanat-
çı, 2007’de Boğaziçi Üniversitesi’nde katıldığı bir
söyleşide oyunculuğa başlayış hikayesini şöyle
anlatmıştı:

“Benim oyunculuk yapmak diye bir düşüncem
hiçbir zaman olmadı. Yıldız’ın vardı mesela. O,
halkevinde oynuyordu. Bütün amacı oydu. Ama
ben, oyuncu olmayı aklımın köşesinden bile ge-
çirmediğim doğrusu. Bir gün ağabeyim ‘Sen de
girsene konservatuvara. Herkes giriyor.’ dedi. O
şimdi doktor ve Amerika’da yaşıyor. ‘Ya boşver.’
dedim. Yıldız da ‘Haydi, git bir bak.’ dedi. Gittim
baktım, sınavlara bir hafta varmış. Çalıştık, girdik.
Gir dediler, girdim! Sabah 4’te kalkardım. 7 bu-
çuğa kadar parçalarımı çalışırdım.”

Müşfik Kenter, yol arkadaşı olan ablası ile tiyatroya bir ömür verdi. Yılları aşan tecrübelerini öğrencileriyle paylaşıp, Türk tiyatrosuna yeni isimler kazandırdılar. Aktif tiyatronun yanı sıra; Akademi Kenter adıyla eğitmen olarak da tiyatro sanatına çok önemli katkılar sundular.

“Ölünce ne diyecekler? Muhtemelen; ölüm sana yakışmadı. Normal tabi, dirimizi beğenmediler ki ölümünü beğensinler.”

İngiliz Kültür Heyeti ve Rockefeller'den burslar alarak Amerika ve İngiltere'de tiyatro araştırmaları yapan ve incelemelerde bulunan Kenter, İngiltere, Amerika, Fransa, Almanya, Yugoslavya ve Kıbrıs'ın da içinde bulunduğu birçok ülkede oyunlar sergiledi. Usta oyuncu, William Shakespeare, Anton Pavloviç Çehov, Maksim Gorki, Bertolt Brecht, Eugene Ionesco, Harold Pinter, Edward Albee, Arthur Miller gibi yazarların oyunlarını sahneledi ve oynadı. Hamlet, Cyrano de Bergerac, Sustalı Mack gibi tiyatro edebiyatının en önemli rollerini sahneye başarıyla taşıdı. Vincent Van Gogh, Bir Garip Orhan Veli, Aziz Nesin'in Çiçu'su, Savunma, Nazım Hikmet'in Kuvayı Milliye'si, Atatürk'ün Nutuk'u gibi tek kişilik oyunlar oynadı hatta bu oyunlar arasında Murathan Mungan'ın Orhan Veli şiirlerinden düzenlediği “Bir Garip Orhan Veli” isimli oyununu 30 yıldan uzun süre sahneye alarak, aynı oyuncuyla Türkiye'de en uzun süre sergilenen eserlerden birine imza attı. Televizyon ve sinemada da önemli işlere imza atan Müşfik Kenter, 1966'da 3.Antalya Film Festivali'nde, Bozuk Düzen filmiyle “En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu” ödülü ile ilk ödülünü alırken, 1977'de “1. Afife Tiyatro Ödülleri-Muhsin Ertuğrul Özel Ödülü”, 2002'de “6. Afife Tiyatro Ödülleri-En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu”, 2005'de “8. Uluslararası Kukla Festivali Onur Ödülü”, “Antalya Film Festivali Yıldırım Önal Özel Ödülü” ve “Adana Sakıp Sabancı Vakfı Yaşam Boyu Başarı Ödülü”nün de aralarında bulunduğu çok sayıda ödülün sahibi oldu. Yerli ve yabancı TV filmlerinde, belgesel ve reklamlarda da seslendirme sanatçılığı yapan usta oyuncu o eşsiz

ve özgün sesi ile evlerimizden içeri girdi. Kenter, 1990'lı yıllarda yayımlanan televizyon dizisi “Alf”ın unutulmaz uzay karakteri “Alf”i ile çocukluk hatıralarımızın o sevimli sesi oldu.

Kenter, Mimar Sinan Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'ndan emekli olduktan sonra, Haliç Üniversitesi Konservatuvarı Tiyatro Bölümü Başkanlığı ve Bakırköy Belediyesi Şehir Tiyatrosu Genel Sanat Yönetmenliği görevlerinde bulundu. “Martı”, “Ver Elini Brodvey”, “Arzu Tranvayı”, “Vanya Dayı”, “Ayak Takımı Arasında”, “Sanalyeler”, “İçerdekiler”, “Üç Kız Kardeş”, “Üç Kuruşluk Opera”, “Mary-Mary”, “Antigone”, “Mikadonun Çöpleri”, “Cyrano De Berjerak”, “Hamlet” Kenter'in sözlüğünden küçük bir bölüm.

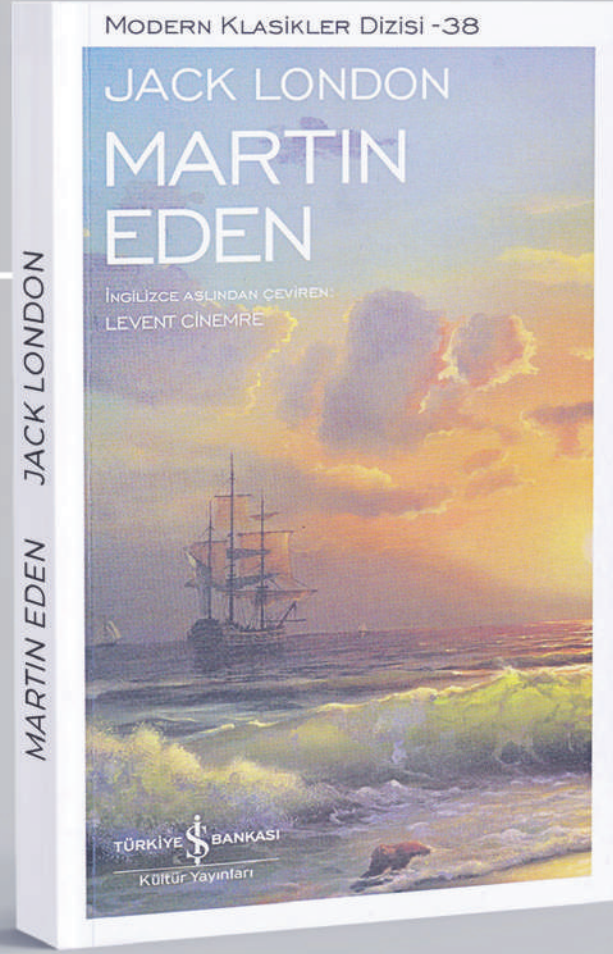
15 Ağustos 2012'de akciğer kanseri nedeni ile 80 yaşında kaybettiğimiz usta oyuncunun aziz hatırası önünde saygı ile eğilirken, son sözü yine usta oyuncuya bırakıyoruz.

BEŞ KİTAP BEŞ DÜNYA

Elçin Ulusoy Kıray

Kitapların dünyasında yeni bir yolculuğa hazırlanıyoruz. ESTÜ Aktif okurları için Elçin Ulusoy'un arşivinde keyifli bir gezintiye çıktığımız "Beş Kitap, Beş Dünya" ile sözcüklerin evreninde haftanın en çok satan kitaplarının sayfalarını sizler için çeviriyoruz.

Martin Eden

Jack London

"Jack London'ın yarı otobiyografik romanı Martin Eden, 20. yüzyıl başında sosyal ve ideolojik meseleler ağırlıklı içeriğiyle Amerikan edebiyatında büyük ölçüde kabul görmüştür. London farklı sınıflar arasındaki zihniyet ve değer farklarını gözlerimizin önüne sererken, statü ve servetin Amerikan toplumundaki hayati önemine işaret eder. Romanın ana temalarından biri, başarı ve refah yolunun sosyal sınıf farkı gözetilmeksizin herkese açık olduğu şeklinde özetlenebilecek Amerikan Rüyası'dır ya da bu idealin yarattığı muazzam hayal kırıklığı..."

London, romanı bir sanatçının çıraklıktan olgunluğa geçiş sürecini işleyen Künstlerroman geleneğinde yazmıştır. Martin'in aşkı uğruna eğitimsiz genç bir işçiden başarılı ve rafine bir yazara dönüşüm mücadelesini anlatır. Kahramanı hedefine ulaştığında ise motivasyonunu ve heyecanını çoktan yitirmiş, trajik bir sona doğru sürüklenmektedir artık..."

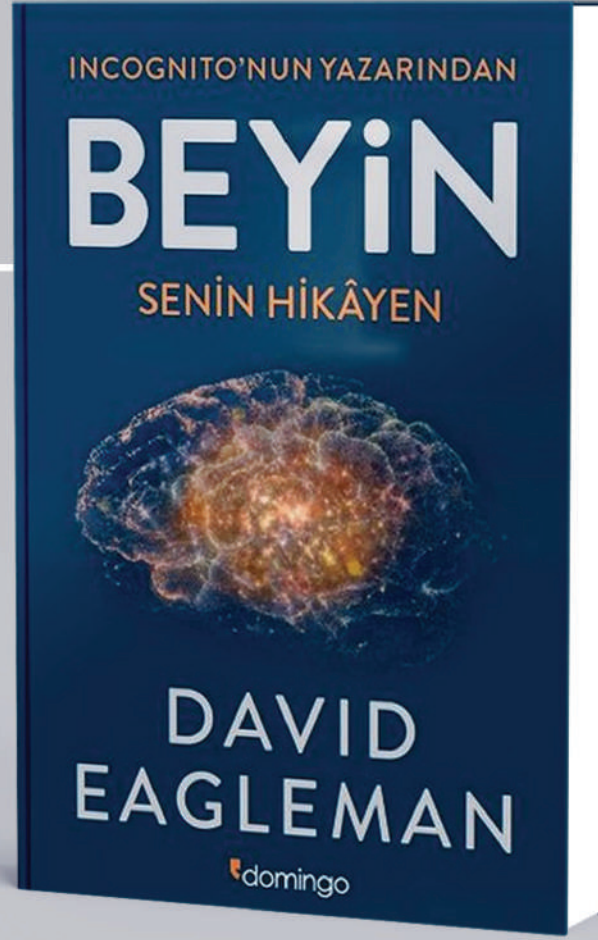

Zamanın Kısa Tarihi

Stephen Hawking

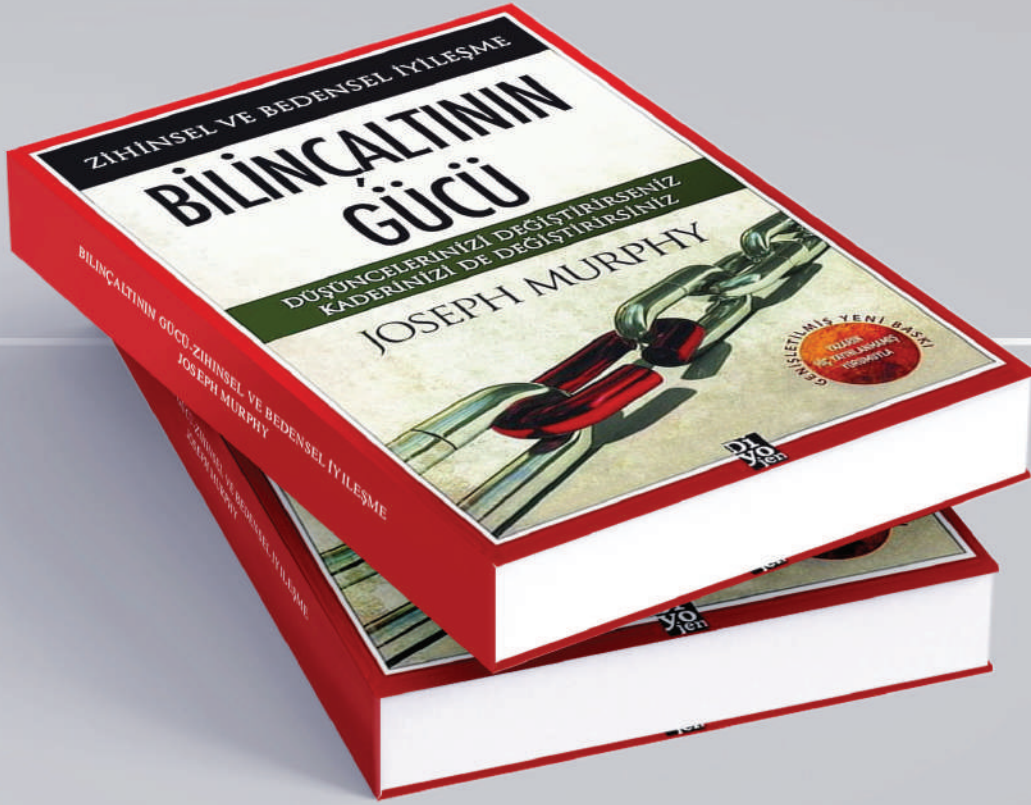
"Zamanın Kısa Tarihi 1988 yılındaki ilk basımından bu yana geçen yıllar içerisinde bilimsel yazın alanında bir başyapıt konumu kazandı. Kırk dile çevrildi ve dokuz milyonun üzerinde baskı yaparak dev bir uluslararası ün kazandı. Kitap o dönemde evrenin doğası hakkında öğrendiğimiz en son bilgiler göz önüne alınarak yazılmıştı, öte yandan o günden bu güne hem atom-altı dünyanın hem de büyük ölçekte evrenin gözlem teknolojilerinde olağanüstü ilerlemeler yaşandı. Bu yeni gözlemler Profesör Hawking'in kitabın ilk baskısında yaptığı kuramsal öngörülerin çoğunu doğrulayan nitelikteydi. Bu gözlemlere, evrenin başlangıcından 300.000 yıl sonrasını araştıran ve Hawking'in varlığını ileri sürdüğü uzay zaman dokusundaki kırıksıklıkları tespit eden Kozmik Ardaan Kâşifi COBE uydusunun son bulguları da dahildir.

Kaleme aldığı özgün metne kendisinin son araştırmasından ve en son gözlemlerden edindiğimiz yeni bilgileri katma arzusuyla Hawking, kitabının elinizdeki son baskısı için yeni bir önsöz yazmakla kalmadı, aynı zamanda solucan delikleri ve zaman yolculuğuyla ilgili çok etkileyici yepyeni bir bölüm kaleme alarak kitabını güncelledi."

Beyin Senin Hikayen
David Eagleman

“Büyük ilgi gören kitabı “Incognito” ile nörobilimi geniş kitlelerle buluşturan David Eagleman, bizi içimizdeki kozmosa doğru hızlı ve nefes kesici bir yolculuğa çıkarıyor: Gerçek nedir? “Sen” kimsin? Nasıl karar veriyorsun? Beynin neden başkalarına ihtiyaç duyuyor? Teknoloji “insan olmak”ın anlamını değiştirebilir mi? Durak durak ilerleyen bu büyüleyici yolculuk ekstrem sporlar dünyasından ceza hukukuna, yüz ifademizden beyin ameliyatlarına, içgüdülerden ölümsüzlük arayışına kadar uzanıyor. Yol üstünde, muazzam karmaşıklık barındıran beyin hücreleri ve onları birbirine bağlayan trilyonlarca sinirin arasında görmeyi pek de beklemediğiniz bir şey beliriyor: kendiniz.”

Bilinçaltının Gücü-Zihinsel ve Bedensel İyileşme

Joseph Murphy

“Zihniniz, anbean yaşadıklarınızı işleyip kendinizi gerçekleştirme yolculuğunuzda gideceğiniz yönü belirlemenizi sağlıyor. Hatırladığınız tüm anılar atacağınız adımlara yön verirken, hatırlayamadıklarınız veya unuttuklarınız da bu konuda göz ardı edilemeyecek kadar büyük bir pay kapıyor. İşte bu nedenle kimi insanlar yaşam yolculuklarında başarılarına başarı eklerken, kimisi de tüm çabalarına rağmen hayatının her alanında tökezleyerek ilerliyor. Peki, bilinçaltının sadece rüyaları değil, tüm yaşamı etkilediğini siz daha önce düşünmüş müydünüz?

İrlanda doğumlu Amerikalı yazar Joseph Murphy, ilahi bilimler alanındaki engin birikimi ile okurlarını bilinçaltının gücünü keşfetmeye çağırıyor. Yazarın ilk olarak 1963 yılında yayımladığı Bilinçaltının Gücü kitabı, insan zihnine dair en çok merak edilen soruları yanıtlıyor. Oldukça akıcı bir dille yazılmış olan kitap, kişilerin bilinçaltını doğru şekilde kullanarak maddi ve manevi anlamda neler başarabileceğini şaşırtıcı örneklerle ortaya koyuyor. Bu eşsiz rehber, sunduğu müthiş bilgilerle sizin de hayatınıza yeni bir yön vermenizi ve hayallerini gerçekleştirmenizi kolaylaştıracak!

Kişisel yaşamdaki tüm olumlu ve olumsuz durumlar; bireyin bakış açısı, önyargıları ve düşünceleri ile şekilleniyor. Bu nedenle kişinin, hayatını iyileştirmek için önce baktığı pencereyi temizlemesi gerekiyor. Bunu başarabildiğinde ise karşıdaki manzaranın, aslında kendisine birçok güzellik sunduğunu görebilmesi mümkün hale geliyor. ABD'nin gelmiş geçmiş en etkili düşünce liderleri arasında yer alan Joseph Murphy de Bilinçaltının Gücü kitabı ile yaşamın özünü oluşturan bu gerçeği irdeliyor.

Verdiği örneklerle yakınlarının ve hastalarının bilinçaltını kullanarak zengin olabildiğini, sağlık sorunlarından kurtulabildiğini ve hatta aradıkları eşi dahi bulabildiğini anlatan yazar, okurlarına da bu gücü kullanabilecekleri yolları gösteriyor. İnsanın kendi içinde uyum, sağlık ve huzur bulduktan sonra çevresindeki her şeyin değişebileceğini aktaran Bilinçaltının Gücü ile siz de zihninizin yapabileceklerini keşfetmeye başlayabilirsiniz!”

Tenin Gözleri

Juhani Pallasmaa

Mimarlık esin verir, bağlanma yaratır, yaşamı berkitir. Peki, o halde kâğıt üzerinde ya da bilgisayar ekranında iyi görünen eskizler “ten”e büründüklerinde nasıl oluyor da bu kadar düş kırıcı olabiliyor?

Juhani Pallasmaa'ya göre sorun, mimarlık pratiği ve eğitimine nüfuz etmiş olan bugünün teknoloji eksenli tüketici kültüründe görsellik alanının başatlığından kaynaklanıyor. Dünya deneyimimiz beş duyunun bileşimiyle biçimlenir, oysa çağımızda mimarlık büyük ölçüde yalnızca bir duyu -görme- gözetilerek yapılıyor. Diğer duyu alanlarının bastırılması çevremizi yoksullaştırarak yalıtılmışlık ve yabancılaşma duygusu yaratıyor.

Kaynak

www.kitapyurdu.com
www.idefix.com
www.dr.com.tr

TARİHTEN BİLİMSEL NOTLAR

İÇTEN YANMALI MOTOR

Prof. Dr. Abidin KILIÇ

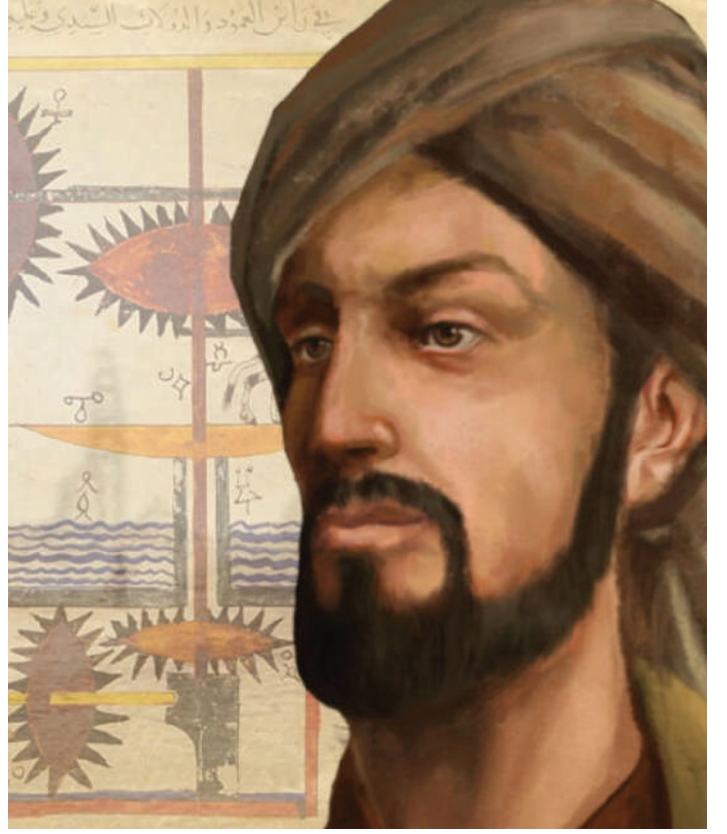
Endüstrinin yaygınlaşmasında itici güç olarak buhar makinesinin yerini içten yanmalı motorlar alırken, dünya da tekerlekli araçların yaygınlaşmasına sahne oldu. Otomobillerin kalbinde işte bu motorlar bulunurken, traktörden, uçağa birçok araçta bu motorlar bulunmaktadır.

Bugün yollarda aşağı yukarı 700 milyon otomobil bulunmaktadır. Çoğu kamyon, tren, motosiklet, uçak, gemi ve jeneratör gibi hemen hemen bütün bu otomobiller de güçlerini, geçmişi 13. yüzyıla kadar uzanan ve içten yanmalı motor adı verilen bu buluştan almaktadır. İçten yanmalı motorun ardındaki temel ilke oldukça basittir. Yüksek enerji veren bir sıvı yakıt alın, bunu tutuşturun ve ortaya çıkan enerjiyi pistonu hareket ettirmek için kullanın. Bunu dakikada 100 kez yaparsanız piston da birçok kez hareket etmiş olur. Şimdi tek yapmanız gereken şey bu pistonu tekerleklerle bağlamaktır. İşte hareket ettiniz.

İlk içten yanmalı motorlar

İçten yanmalı motorların geçmişi, Leonardo da Vinci'nin barut yakıtı tasarımına, Hollandalı fizikçi Christiaan Huygens, çok yönlü İngiliz bilim adamı Sir Samuel Morland ve 13. Yüzyıl'da yaşayan dahi Arap mucit El Cezeri'ye kadar gitmektedir. El Cezeri'nin 1206 da kaleme aldığı "Olağanüstü Mekanik Araçların Bilgisi Hakkında Kitap" da ilk kez içten yanmalı motorun en önemli parçası olan krank milinden söz edilmişti. Ancak gerçek bir içten yanmalı motorun ortaya çıkması için aradan 600 yıl geçmesi gerekecekti. İsveçli mucit François Isaac de Rivaz, 1806 yılında hidrojen ve oksijen karışımıyla çalışan ilk içten yanmalı motoru yaptı. Rivaz bu motoru ne için kullanacağını çok iyi biliyordu. Bir yıl sonra tahtadan bir otomobil yaptı ve bu motoru da içine yerleştirdi. Ne var ki motor ticari açıdan başarılı olamadı. İçten yanmalı motorların seri üretimine ancak 19. Yüzyılın ortalarından itibaren geçilebilecekti.

Yollara çıkış

Alman mucit Nikolaus Otto tarafından icat edilen ve benzinle çalışan dört zamanlı motor dönüm noktası oldu. Yakıtı piston odasında verimli bir şekilde yakan bu motor hem ticari hem de kullanım olarak elverişli ilk motor oldu. Pistonları ileri geri hareket edecek şekilde tasarlanan bu sabit motor, ileri geri hareketi dairesel harekete çeviren bir krank miliyle birlikte otomobile uygulandı. İşte, otomobili hareket ettiren motor böyle doğdu. Bunu başaran kişinin adı, daha sonra Mercedes Benz'i kuracak olan Karl Benz'di. Karl Benz, bu başarısından dolayı motorlu taşıtların mucidi olarak tanınmaktadır. 1885'te yapıp 1888' de satılan üç tekerlekli Benz patentli Motorwagen, at arabaları karşısında kendi kendine güç üreten ilk otomobil oldu. Bu dönemin başka bir büyük öncüsü de benzinle çalışan modern motoru bulan ve ilk dört tekerlekli otomobili yapan Gottlieb Daimler'di.

Dizel'in etkisi

Bu alanda önemli katkılarda bulunan bir diğer isim de Rudolf Diesel'dir. Motor teknolojisine merak salan Diesel, kendi motorunu yapmaya koyuldu. Diesel'in yaptığı motorda yakıtı tutuşturmak için kıvılcım gerekmiyordu. Ancak Diesel'in macerası yaptığı yeni "dizel motorun" 1894'te patlayıp neredeyse canını alma noktasına gelmesi üzerine neredeyse son buluyordu. Ama Diesel fikrinin işe yaradığını görmüştü. 1897 de ilk başarılı makinesini yaptı. Bugün kullanılmakta olan dizel motorlar, bu ilk makinenin geliştirilmiş şekilleridir. Dizel motorun başarısı ve

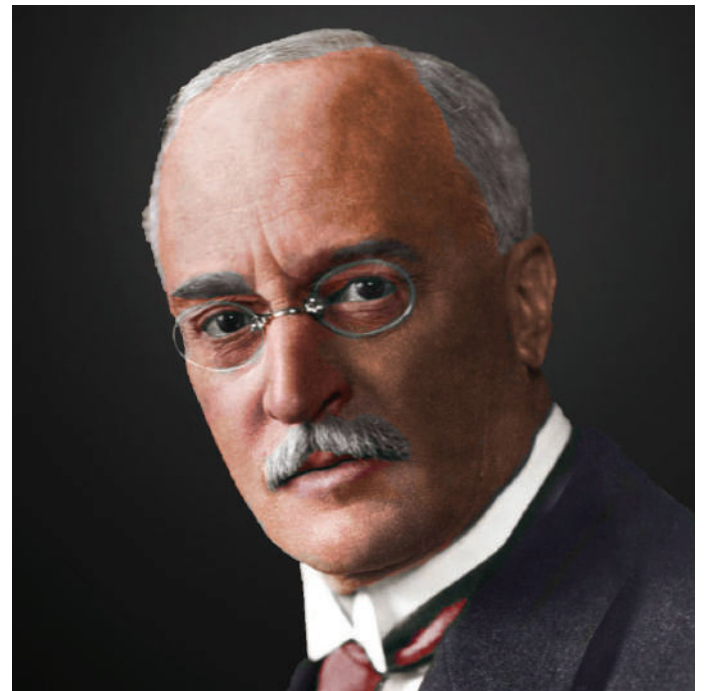
rimli oluşundan kaynaklanmaktadır. Dizel motor, benzinli motordan farklı olarak, havayı sıkıştırıp sonra da yakıtı piston yatağına gönderir. Yani benzinli motorun sıkıştırma oranı 10:1 iken, dizelin sıkıştırma oranı 25:1'e kadar çıkar. Yüksek basınç ise, yakıtın daha verimli bir şekilde yakılması demektir. Bugün jeneratörlerden fabrika makinelerine, kamyonlardan otobüslere, diğer büyük taşıtlara ve gemilere kadar hemen hemen bütün ağır makinelerde dizel motorlar kullanılmaktadır. Dahası, dizel motor artık otomobillerde de yaygın olarak kullanılmaya başlanmıştır. Bugün satılan otomobillerin yaklaşık % 40'ı dizel motordur ve bu oran gün geçtikçe yükselmektedir.

Rudolf Diesel

Fransa doğumlu Alman mucit Rudolf Diesel 1889 da buzdolabı üretiminde çalışan, saygın ama umduğunu bulamamış bir mühendis iken, 1890'lı yıllarda Diesel motoru icat ederek milyoner oldu. Diesel, mühendisliğin yanı sıra sosyal konulara da büyük ilgi duyuyordu. O yüzden, büyük fabrikaların kullandığı buhar makinelerini alacak güçleri olmayan esnaf ve zanaatçılar için hem var olan yakıtları kullanan hem de verimli bir makine yapmaya çalışmıştı.

Kaynak

Bilim Atlası, Boyut Yayınları, 2012.

Eski ŞEHİR

Prof. Dr. Ertuğrul Algan

Bu sayımızda da Yıldız sarayı Albümleri veya diğer adıyla II. Abdülhamid Albümlerine devam ediyoruz. Osmanlı İmparatorluğu fotoğraf ile neredeyse fotoğrafın ticari olarak ortaya çıktığı 1840'larda tanıştı. Batılı onlarca fotoğrafçı, Osmanlı İmparatorluğu sınırları içinde yer alan önemli şehirleri ve antik yerleşimleri fotoğrafladılar. Osmanlı sarayı bu yeni gelişmeye ilgisiz kalmadı, gecikerek de olsa, 1880'lerde fotoğraf saray yaşamının vazgeçilmez bir unsuruna dönüştü. Sultan II. Abdülhamid de fotoğrafa merak saldı ve Yıldız Sarayı içinde bir fotoğrafhane kurdu ve kendisi de fotoğraflar çekti.

Karşımızda 1890'ların Eskişehir'i...

Odunpazarı Meydanı her zaman semtin alışveriş ve sosyalleşme mekanlarından bir olmuştur. Meydanı çevreleyen dükkanlar ve meydan bölgede yaşayanların iğneden ipliğe, ekmeğe, şeker, yakacak oduna dek tüm ihtiyaçlarını karşılamıştır. Meydana ve Odunpazarı Camii'ine bir bakış, meydanın ortasında bulunan bina artık günümüzde yok. Ancak yolun sağ ve sol tarafında bulunan dükkanlar işlev ve biçim değiştirerek günümüze dek ulaşmış.

Yediler semtinden Odunpazarı'na doğru bir bakış. 1890'lar "Yukarı Mahalle" ye doğru giden yol Arnavut kaldırımı, arkada Selçuklulardan günümüze dek uzanmış olan Alaadin Camii. 1890'lardan günümüze bakan ahalinin meraklı gözleri ve hemen arkalarında o dönemde kabristan olarak kullanılan bölüm. Söz konusu bölüm 1940'larda kaldırıldı. Uzaklarda ise Kurşunlu, Orta ve Ak Camilerin minareleri...

Yediler semtine dikilip, arkamızı Odunpazarı'na verdiğimizde karşımızda İki Eylül Caddesi uzanır. Bugün üzerinde bir de tramvay hattı var. Geçmişten bugüne dek Odunpazarı ile Köprübaşı arasındaki ulaşımı sağlamıştır. Ortada görülen iki katlı bina ise büyük olasılıkla bir Gayri-Müslim'e ait. Odunpazarı'nın tipik ahşap evleriyle belirgin bir ayrımı var. Günümüzde yerinde yüksek bir apartman var, Avukat Tevfik Üstün'ün apartmanı olarak biliniyor ve sağ tarafı Hamamyolu Caddesi. Sağ tarafta görülen boşluğa ise 1930'larda park yapıldı.

Geçmişî Friglere dek uzanan mağaralar İnönü ilçesinde bulunur. Savunmaya oldukça elverişli mağara ve tepeler M.S Bizans topraklarına katıldı ve o dönemde Basilika olarak biliniyordu. Osmanlı döneminde ise yönetsel açıdan farklı eyalet ve vilayetlere bağlandı. I. Ve II. İnönü Savaşları bu bölgede yapıldı.

Bu yüksek tepeler farklı bir hava akımı oluşturur. Kuzeyden gelen rüzgarların oluşturduğu termikler dolayısıyla, planör eğitimine uygundur. Burada Türk Hava Kurumu bir havacılık kampı oluşturmuş ve binlerce sivil havacı yetiştirilmiştir. Eskişehir'in küçük ve şirin ilçelerinden biridir.

Eskişehir-Afyonkarahisar ve Kütahya üçgeni, Türkmen Dağı ve etekleri "Dağlık Frigya" olarak adlandırılır. M.Ö.1200'lerde Balkanlardan gelen ve göçebe olarak Sakarya Nehri'nin oluşturduğu yayda göçebe olarak yaşayan Frigler M.Ö 750'lerde yerleşik yaşama geçtiler ve sözü edilen Dağlık Frigya'da sayısız eser bıraktılar.

Fotoğrafta görünen kayalıklar Yapıldak Asar Kale olarak biliniyor. Yapıldak Köyü ise Yazılıkaya'ya yaklaşık 10 kilometre uzaklıkta. Asar kale üzerinde Frig, Roma ve Bizans dönemleri mezar odaları ve barınaklar bulunmaktadır...

VALİ AYYILDIZ FAKÜLTEDE

Vali Erol Ayyıldız, Spor Bilimleri Fakültesi ile gerçekleştirilebilecek proje ortaklıkları ve iş birlikleri üzerine incelemelerde bulunmak için **Eskişehir Teknik Üniversitesi'ni** ziyaret etti.

HABER MERKEZİ

29 Aralık 2020 Salı günü gerçekleşen ziyarette Rektör Prof. Dr. **Tuncay Döğeroğlu**, Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fuat Erdağ, **Eskişehir Teknik Üniversitesi** Rektör Yardımcıları Prof. Dr. **Mustafa Şenyel**, **Prof. Dr. Gursay Aslan**, Osmangazi Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Kamil Çolak, Rektör Danışmanı Prof. Dr. Abidin Kılıç, Genel Sekreter Menderes Ünal, Genel Sekreter Yardımcısı Hasan Akın, Spor Bilimleri Fakültesi Dekan Vekili Prof. Dr. Metin Argan, Eskişehirspor Başkanı Mustafa Akgören de hazır bulundu.

BİLGİLER VERİLDİ

Spor Bilimleri Fakültesi sportif performans laboratuvarlarının incelenmesi ile başlayan ziyaret sırasında, Vali Ayyıldız ve beraberindeki heyet üyelerine, insan performans, hareket ve motor kontrol, egzersiz ve oksidatif stres, kinantropometri, fonksiyonel hareket, psikomotor, hipoksi laboratuvarlarında yürütülen faaliyetler ve projeler hakkında bilgi aktarıldı. Vali Ayyıldız, **ESTÜ** Spor Bilimleri Fakültesi bünyesinde yer alan araştırma laboratuvarlarının güçlü altyapısından ve laboratuvarlarda üretilen özgün bilimsel çalışmalardan memnuniyet duyduğunu belirtti.

ENGÜÇLÜ FAKÜLTELERDEN

Spor Bilimleri Fakültesi Dekan Vekili Prof. Dr. Metin Argan, "Fakültemiz Türkiye'de yer alan Spor Bilimleri Fakülteleri arasında en güçlü fiziksel altyapıya ve insan kaynağına sahip olan fakültelerden birisidir. Fakülte bünyesinde faaliyet gösteren insan performans, hareket ve motor kontrol, egzersiz ve oksidatif stres, kinantropometri, fonksiyonel hareket, psikomotor, hipoksi laboratuvarlarında performanstan antrenman bilgilerine, egzersiz sonrası vücut tepkilerinden kuvvet verilerine kadar her branşta sporcuyla rahatlıkla ölçüm yapılabilir" dedi.

ESTÜ'ye yeni rektör yardımcısı

CAN HACIOĞLU - Eskişehir Teknik Üniversitesi rektör yardımcısı Prof. Dr. **Mustafa Şen-yel** emekli oldu. Rektör Prof. Dr. **Tuncay Döğeroğlu**, rektör yardımcılığına Mühendislik Fakültesi öğretim üyelerinden Prof. Dr. Servet Turan'ı atadı. Prof. Dr. Turan'ın önümüzdeki günlerde göreve başlaması bekleniyor. Rektör Prof. Dr. Döğeroğlu, atama kararını resmi yazı ile dekanlıklara ve ilgili birimlere bildirdi.

ESTÜ'YE 100 TAM PUAN

Eskişehir Teknik Üniversitesi uluslararası öğrenci değişim programı Erasmus kapsamında önemli bir gösterge olan Erasmus Charter for Higher

Education (ECHE) sertifikasını aldı. **ESTÜ** Uluslararası İlişkiler Birimi tarafından Avrupa Komisyonu'na yapılan başvuru, 100 tam puan verilerek kabul edildi. 2021-2027 yılları için Erasmus Üniversite Beyannamesi (EÜB) aracılığı ile halihazırda 276 adet ikili anlaşması olan **Eskişehir Teknik Üniversitesi**, ECHE sertifikası ile yeni uluslararası iş birlikleri ve projeleri yürütmeye devam edecek. 2018 yılından bu yana Erasmus programını başarılı bir biçimde yürüten **Eskişehir Teknik Üniversitesi**'nin KA103 kapsamında 19 program ülkesinden 70 üniversite ile 121 kurumlar arası anlaşması bulunuyor. **HM**

EN YÜKSEK DESTEK ESTÜ'YE

Yürütücülüğünü **Eskişehir Teknik Üniversitesi** Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi Öğretim Üyesi ve Sivil Havacılık ve Uygulama Merkezi Müdürü Prof. Dr. Hikmet Karakoç'un yaptığı "Youth Based Entrepreneurship Network of Unmanned Aerial Vehicle Industry and Technologies" adlı proje, 2020/R3 Erasmus+ Ana Eylem 2 Gençlik Alanında Stratejik

Ortaklıklar proje teklifleri kapsamında desteklenmeye değer görülen 8 proje arasına girdi. **Eskişehir Teknik Üniversitesi**, başvuru yapan 76 kurum arasında proje teklifi desteklenen 8 kurum içindeki tek üniversite olmasının yanı sıra 169.670,00 Euro'luk bütçesiyle kabul edilen başvurular içinde en yüksek desteği almaya hak kazanan kurum olmayı da başardı.

ESTÜ'DE İNSANSIZ HAVA ARACI ATÖLYESİ AÇILDI

ESTÜ Sivil Havacılık ve Uygulama Merkezi bünyesinde yer alan Prof. Dr. **Mustafa Şenye** Mikro İnsansız Hava Aracı ve Drone Tasarım Atölyesi ve aynı isimle İmalat Atölyesi'nin açılışı gerçekleştirildi

Açılışa Rektör Prof. Dr. **Tuncay Döğeroğlu**, Prof. Dr. **Mustafa Şenye**, Rektör Danışmanı Prof. Dr. Abidin Kılıç, Genel Sekreter Menderes Ünal, Genel Sekreter Yardımcısı Hasan Akın, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Alper Çabuk, Porsuk Meslek Yüksekokulu Müdürü Prof. Dr. Hüseyin Koca, Sivil Havacılık ve Uygulama Merkezi Müdürü Prof. Dr. Hikmet Karakoç ve Merkez çalışanları katıldı.

Eskişehir Teknik Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. **Mustafa Şenye**'in adının verildiği imalat atölyesi ve tasarım atölyesinin açılış töreninde konuşan Rektör Prof. Dr. Döğeroğlu, Sivil Havacılık ve Uygulama Merkezi Müdürü Prof. Dr. Karakoç ve ekibini yürütmekte oldukları çalışmalar ve açılışı ger-

çekleştirilen Prof. Dr. **Mustafa Şenye** Mikro İnsansız Hava Aracı ve Drone Tasarım Atölyesi ve İmalat Atölyesi nedeniyle tebrik etti. Rektör Döğeroğlu, "Sivil havacılık ve insansız hava aracı teknolojileri kapsamında ürettiğiniz

çalışma ve projeler ile **Eskişehir Teknik Üniversitesi**'ne önemli ve kıymetli katkılar sağladığınız için mutluluk duyuyoruz. Bu çalışmaların yanı sıra Rektör Yardımcısı Prof. Dr. **Mustafa Şenye**'in adını Mikro İnsansız Hava Aracı ve

Drone Tasarım Atölyesi ve İmalat Atölyesi'ne vermiş olmanız da çok değerli. Yeniden yapılanma sürecindeki Üniversitemiz için atılan bu adımlar, çok önemli ve kıymetli. Bugün açılışını gerçekleştirdiğimiz Sivil Havacılık ve Uygulama Merkezi bünyesinde yer alan bu iki atölyede lisansüstü boyutta çalışmalar yürütüleceğini umut ediyorum. Yeni atölyelerin kurumumuza ve tüm yükseköğretim sistemine hayırlı olmasını diliyorum" dedi. Rektör Yardımcısı Prof. Dr. **Mustafa Şenye**'in emeklilik nedeniyle yakın bir dönemde görevine veda edeceğini de sözlerine ekleyen Rektör Prof. Dr. Döğeroğlu, üniversitenin yeniden yapılanma sürecinde desteklerini esirgemeyen Prof. Dr. **Mustafa Şenye**'e teşekkür etti. ■ İHA

TÜBİTAK'TA ESTÜ BAŞARISI

Programa kabul edilen öğrencilerin isim, fakülte/bölüm ve bünyesinde stajyer olarak yer alacakları kurum bilgileri aşağıdadır:

Ahmet Şimşek - Mühendislik Fakültesi İnşaat Mühendisliği Bölümü
Asker Alp Gültekin - Mühendislik Fakültesi İnşaat Mühendisliği Bölümü
Atakan Eliaçık - Mühendislik Fakültesi Makine Mühendisliği Bölümü
Berkehan Altın - Mühendislik Fakültesi Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümü
Burcu Karaca - Fen Fakültesi - Biyoloji Bölümü
Elifnaz Özbülak - Mühendislik Fakültesi Çevre Mühendisliği Bölümü
Kübra Ağır - Mühendislik Fakültesi Endüstri Mühendisliği Bölümü
Hafize Durukan - Çukurova Üniversitesi Projesi.
Mert Kiremitçi - Mühendislik Fakültesi Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümü - TÜBİTAK BİLGEM / TDBY -

Öğrenci merkezli bir araştırma üniversitesi olma hedefine doğru ilerleyen **Eskişehir Teknik Üniversitesi'nin** 9 lisans öğrencisi, TÜBİTAK Star Stajyer programı kapsamında stajyer olarak kabul edildi. Nitelikli insan kaynağının ülkemize kazandırılması hedefi doğrultusunda, lisans öğrencilerinin Ar-Ge kültürü kazanmaları, araştırma ekosistemine ilk adımı atmaları ve araştırma yapmaya teşvik edilmeleri amacıyla hazırlanan TÜBİTAK Star Stajyer Programına kabul edilerek 1500 lisans öğrencisi arasına giren **ESTÜ** öğrencileri, TÜBİTAK tarafından desteklenen ve **Eskişehir Teknik Üniversitesi** ile TÜBİTAK merkez ve enstitülerinde veya farklı kurumlarda yürütülen projelerde stajyer olarak yer alacak. **ESTÜ**'den 8 projeye 7 tanesi **ESTÜ** öğrencisi olmak üzere 8 öğrenci stajyer olarak kabul edildi. 2 öğrenci ise başka kurumlardaki projelere stajyer olarak seçildi.

SAVUNMA SANAYİİ'NİN NABZI ESTÜ'DE TUTULDU

Eskişehir Teknik Üniversitesi Savunma Sanayi ve Teknolojileri Kulübü (SASTEK) tarafından II. Eskişehir Savunma Sanayii Konferansı (ESAS'20) düzenlendi. Çevrimiçi olarak düzenlenen konferansa Rektör Prof. Dr. **Tuncay Döğeroğlu**, öğretim elemanları ve öğrencilerin yanı sıra savunma sanayinin farklı branşlarından profesyoneller katıldı. Can Hacıoğlu - İlk konuşmayı

SASTEK Başkanı Can Karka yaptı. Akademik danışmanlığını Dr. Öğr. Üyesi Boğaç Poyraz'ın yaptığı SASTEK'in yaklaşık 1,5 yıl önce kurulduğunu belirten Karka, başta Rektör Prof. Dr. **Tuncay Döğeroğlu** olmak üzere tüm katılımcılara, destekçilere ve etkinliğin gerçekleşmesini sağlayan ekip üyelerine teşekkür etti. Konferansın açılış konuşmasını yapan rektör Prof. Dr. Döğeroğlu,

hem ülkemizin hem de dünyanın öncelikleri arasında yer alan savunma sanayii temasının oldukça önemli olduğunu vurguladı. **Eskişehir Teknik Üniversitesi**'nin malzeme teknolojileri alanında hatırı sayılır bir noktada yer aldığını da sözlerine ekleyen Rektör Prof. Dr. Döğeroğlu, "Üniversitemiz yaptığı işler, yürüttüğü projeler ve eğitimler ile parmakla gösterilen bir kurum durumunda. Üniversitemizin bu başarılarından biri olan 'Eskişehir Savunma Sanayii Konferansı'nın oldukça önemli bir etkinlik olduğunu vurgulamak istiyor ve sektör temsilcileri başta olmak üzere katkı sunan herkese teşekkürlerimi iletiyorum" dedi.

ÜNİVERSİTE - SANAYİ İŞ BİRLİĞİ İÇİN ÖNEMLİ ADIM

Üniversite-Sanayi iş birliklerine önem veren **ESTÜ**, Savunma Sanayii ve Teknolojileri Kulübü SASTEK tarafından gerçekleştirilen etkinlik kapsamında savunma sa-

nayii temasının önem ve ehemmiyetine değinildi. Konuşmacı olarak etkinliğe katılan sektör temsilcileri, II. Eskişehir Savunma Sanayii Konferansı'nın üniversite-sanayi iş birliği kapsamında önemli bir adım olduğunu vurguladı.

ESTÜ'de Onur ve Hizmet ödül töreni

Eskişehir Teknik Üniversitesi Mühendislik Fakültesi tarafından, Onur/Yüksek Onur ve Hizmet Ödülleri Sertifika Dağıtım Töreni düzenlendi. Zoom Meeting Platformu üzerinden düzenlenen törene, Rektör Prof. Dr. Tuncay Döğeroğlu, Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Gürsoy Arslan, Mühendislik Fakültesi Vekil Dekanı Prof. Dr. Süleyman Kaytakoğlu ve öğretim elemanları ile öğrenciler katıldı.

Onur ŞENTÜRK

Programın açılışı, Mühendislik Fakültesi Dekan Yardımcısı Dr. Öğr. Üyesi Mehmet İnanç Onur tarafından gerçekleştirildi. Dr. Öğr. Üyesi Onur, 2016 -2020 yılları arasında Mühendislik Fakültesi'ne yerleşen öğrencilerin ÖSYS Başarı Sıralaması, yıllara ve yıllara göre bölümler bazında genel not ortalamaları gibi başarılar çerçevesinde bir sunum gerçekleştirilerek katılımcıları bilgilendirdi.

"GELENEKSEL BİR TÖREN"

Rektör Prof. Dr. Tuncay Döğeroğlu, Mühendislik Fakültesi Onur/Yüksek Onur ve Hizmet Ödülleri Sertifika Dağıtım Töreni'nin öğrenci başarılarını herkese gururla göstermeyi hedefleyen geleneksel bir tören olduğunu belirtti. Törende sergilenen öğrenci başarılarına yönelik verilerin oldukça önemli ve kayımsız olduğunu da belirten Rektör Prof. Dr. Döğeroğlu, "Mezun etti-

ğimiz yet öğrencinin onlara edindirmeyi hedeflediğimiz becerilerle donanmış olarak lisansüstü eğitimlerine veya iş yaşamlarına devam etmelerini istiyoruz. Bizim için esas olan öğrencilerin sadece mesleki beceri edindiğini kanıtlayan bir diploma ile değil, yaşamsal beceriler ile de mezun olmalarını ve profesyonel yaşama katılımlarını

sağlamak. Bütün çabamız ve gayretimiz bu yönde. Öğrencilerimizin başarılarıyla her zaman gurur duyuyoruz. Öğrencilerimizin sadece o dersin sınavlarından yüksek puan alarak dersi tamamlamaları değil, hak edilmiş başarıyı temsil eden bilgi ve becerileri de edindirmelerini hedefliyoruz. Bu tören de bu hedeflerimize ulaşmamız adına önemli bir vesile. Onur ve Yüksek Onur Belgesi alan tüm öğrencilerimizi yürekten kutluyorum" dedi.

Programın açılış sunum ve konuşmalarının ardından 2019-2020 Öğretim Yılı Bahar Dönemi dönem not ortalamalarına göre dereceye giren Bilgisayar Mühendisliği, Makine Mühendisliği, Kimya Mühendisliği, Endüstri Mühendisliği, İnşaat Mühendisliği, Elektrik Elektronik Mühendisliği, Çevre Mühendisliği, Malzeme Bilimi ve Mühendisliği öğrenci ve mezunlarına sertifikaları, yüksek onur ve onur belgeleri takdim edildi.

Murat TAŞKIN

haber@istikbalgazetesi.com
mtaskin68@hotmail.com

Anadolu Üniversitesi'nde Yılmaz Büyükerşen, Osmangazi Üniversitesi'nde ise Esat Erenoğlu'ndan itibaren görev yapmış tüm rektörleri, yaptığımız meslek kuzu tanırız.
Bazıları ile mesafeli, bazıları ile yakın diyaloglarımız vardı.
Fakat...
Siyasi düşüncelerinin ne olduğunu bilmezdim. Çok merak etmezdim. Rektörlük yapmış bazı isimlerin seçimlerde hangi partiye oy verdiğini bilmezdim ancak "Sağ görüşlü" ya da "Sol görüşlü" diye tahmin yürütürdüm.

Rektörleri az ya da çok tanırdık...

Çünkü...
Siyasi görüşleri ile ilgili renk vermezdi hiçbir.
Siyaset konuşmayı sevmeydi.
Bir partinin bayrağını fikrin savunmaz, bayrağını sallamazdı hiçbir.
Hiçbiri siyasetçilerle bir arada olmayı bile çok haz etmezdi.
Örneğin,
Hepsi, görev yaptıkları Üniversitenin içinden yetişmişti.
Hepsi demokrasi, Cumhuriyete bağlılıkları vardı, hepsi kendine göre bir beyefendi kişiliği sahipti.
"Hepsi mükemmel görev yaptı" demiyorduk elbette.
Hepsinin yanlış yaptıkları da oldu. Hepsinin eleştirildiği noktalar da vardı. Fakat...

Hepsi, Rektör olduğu Üniversitelere bir katkı sunma niyeti taşıyordu. Bunu yaparken de, siyaseti uzak tutarak Üniversitelere en büyük katkıyı sundu.
Yukarıda da söyledik...
Son 5-6 yıl öncesine kadar Anadolu ve Osmangazi Üniversitelerinde görev yapmış tüm Rektörleri az ya da çok tanırdık.
Siyasetle ilgili yoktu.
Kemal Şenocak ve Tuncay Döğeroğlu'nu dışında tutarak şunu rahatlıkla söyleyebiliriz ki, diğerlerini tanıyamıyorduk ama siyasetle ilgili olduğunu biliyoruz.
Uzun lafzın kısası;
Son 5-6 yıl öncesine kadar Rektörler siyasetin dışında dururdu, bu süreçte siyasetin bizzat tam içinde duranlar Rektör olmaya başladılar!

Baba evi, dede evi derken...

Bugün pek çok kişinin sahibi olduğu ev babadan kalmıyor...
Baba; işi ya da memur olarak 20-25 yıl çalışmış, bir yandan ailesini geçindirip, çocuklarını okumasını sağlarken, bir yandan da dışından tımağın artırdıklarıyla az da olsa para biriktirmişti.
Çocu baba, emekli olduğunda aldığı emekli ikramiyesi ile küçük de olsa bir ev satın almış, aldığı evin içini o dışından tımağın artırdıklarıyla döşemiş, bağlanan emekli maaşıyla da ailesinin geçimini rahat bir şekilde sürdürmeye devam etmiştir.
İşte; bugün pek çok kişi bu baba evlerinde oturuyor...
Ancak...
Babalarının emekli ikramiyesiyle aldığı evlerde oturanlar maalesef çocuklarına böyle bir ev bırakamayacak.
Çünkü...
Babaların geçmişte emekli ikramiyeleriyle almış evlerin, bugünkü emekli ikramiyeleriyle bir odası dahi alınmıyor.
Babaların geçmişte dışından tımağın artırdıklarıyla kenara atabildiği para da bu gün yok...
Kısacası...
Bugün için baba evinde oturanların çocukları yarin, eğer şanslılarsa, yani evler elden gitmediyse dede evlerinde oturacak...
Onların çocuklarının nerelerde oturabileceğini ise düşünmek bile istemiyoruz!

Aynı havayı soluyoruz ama...

Bazı kişiler:
-Başkalarının eleştirilerine gelemeyiz.
-Karşındakileri kendi istekleri ve amaçları için kullanmayı severler.
-Güc ve sevgide doyumsuz, kendilerini eş bulamaz bir olarak görme özellikleri vardır.
-Kimseye empati kuramazlar.
-Karşındakilerden onay ve iyi beklentiler.
-Beklentileri karşılanmadığında benlik saygılarınsız, kınkılık ve gökkünlük yaşarlar.
-Kendilerine iyi göstermeyen, saygı duymayan herkesi küçümserler.
-Hayallerini abartmaya, kendilerini haklı çıkarmaya, başkalarını kandırmaya cabalarlar.
-Umutsuzluğa kapımadılar, tüm gerçekleri sapırtırlar.
-Başkalarına imrenir, rahatlarından ödün vermezler.
-Başkalarını kışkırtır, kendilerini beğenirler.
-Bu kişilik bozukluğunun teşhisi oldukça zordur.
-Bu kişiler yaşları ilerledikçe, güzelliği ve gücünü kayıtsızlığa uğrattıkları zorlanırlar.
-Umutsuzluklar karşısında ölkenin, inikam duygusu beslerler.
-Yaşamlarına yaptıkları eleştirilerde umursamaz hal alırlar.
-Yapılan eleştirilerin değersiz görürler.
-İnsanları kullanmayı severler.

Kişiler:
-Sürekli olarak sınırsız güzellik, zeka, güç veya kusursuz sevgi üzerine kalla yoran kişiler.
-Her zaman beğenilmek isteyen kişiler.
-Kendinin eşli bulunmaz bir olduğunu düşünen kişiler.
-Kendini kayınlacak bir olduğunu düşünen ve hak kazandığını zanneden kişiler.
-Başkalarını kendi çıkarları için kullanan kişiler.
-Başka insanların duygularını anlamada isteksiz kalan, empati yapamayan kişiler.
-Başkalarını kışkırtan ya da başkalarının onu kışkırdığını düşünen insanlar.
-Kendini beğenmiş ve küstah bir kişiliğe sahip olan kişiler.
Yukarıdaki kriterlerin en az beş tanesinin bir arada olması halinde, bu bu insana ilgili "Narsistik kişilik bozukluğuna sahip" diyebiliriz.

Sonuç olarak...
Her birimiz, çevremizde, bizi öke genelinde ve yarede yöneticiler de başta olmak üzere çok sayıda narsistik insana yaşıyoruz. Zaten bu yazın okurken bile her birinin aklına en az 5-6 ismin geldiğini hissediyor gibiyiz.
Biz bu yazıyı, bir ya da birileri için yazmadık elbette.
Ancak...
Yazdığımız bu yazıyı okuyanların, bu yazıyı bilmelerine yardımcı olacakları biliyoruz. Zira...
Yöneticilerden komşulara, akrabalarından arkadaşlara kadar her bir yazınma maalesef narsistik kişilik bozukluğuna sahip insanlarla dolu.
Ve biz tüm bu insanlarla aynı havayı soluyor ve varlıklarına resmen sabrediyoruz...

Tünedikleri dalları mı kessek acaba!

Krala 2 harika şahin hediye edilir.
Bin gökte süzülürken, dğeri tüm çabalarıyla nimen bindiği daldan kalkmamakta ve uçmamaktadır.
Denenmedik son eğitim de getirtilir.
Bir gün şahinin uçtuğunu gören kralı bunun nasıl beğendiğini sorar.
Eğitmen cevap verir;

"Gayet basit; bindiği dalı kestim".
Eskişehir'de şu sıralar hiçbir hareket yok.
Çünkü...
Şehre hareket getirecek insanlar ortada yok. Salgın güzel bir bahane olmuş arısların.
Ne yapacak acaba?
Yukarıda ki hikayede olduğu gibi tünedikleri dalları mı kessek bilenecek!

BİRAZDA GÜLMEK LAZIM

Bir sabah kadın uyanır uyanmaz...
-Kocacığım, rüyamda ne gördüm biliyor musun? Akşam eve elinde çok güzel bir pakette geliyordun...
-Eee?
-Ben de paketi heyecan içinde açıyorum ve içinden ne çıkıyor bir bilsen!
-Neymiş?
-Bir inci kolye! Sence bunun anlamı ne?
Adam gülmüyor.

-Bu akşam öğrendiğin sevgilim. Akşam okur adam elinde güzel bir pakette eve gelir.
Kadın gözlerine inanamaz; çok heyecanlanır.
-Kocacığım, sen bir harika sin!
Ve aceleyle paketi açar. Kutunun içinden bir kitap çıkar. Üzerinde "rüya tabirleri" yazmaktadır.

RADYO
ESTÜ

2021